

Barnehagebehovsplan for Lillestrøm kommune 2020 - 2029

Høringsutkast mars 2020

Innhold

1	Mandat for arbeidet	6
2	Innledning	7
2.1	Planens bakgrunn og formål	7
2.2	Krav til barnehage tilbudet i lov og forskrift.....	7
2.1.1	Barnehageloven.....	8
2.1.2	Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager	11
2.1.3	Forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage	11
2.1.4	Arealnormer	12
2.1.5	Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver	13
2.1.6	Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.....	13
3	Viktige hensyn.....	13
3.1	Barnehagekvalitet.....	13
3.2	Barnehagestørrelse	14
3.3	Barnehagens fysiske utforming	16
3.4	Barnehagetyper.....	17
3.5	Barnehagestruktur og lokalisering av barnehager.....	18
3.6	Økonomi.....	21
3.6.1	Barnehagestørrelse og kostnader.....	21
3.6.2	Finansiering av barnehager	22
4	Lillestrøm kommunes barnehage tilbud og områdeinndeling	23
4.1	Oversikt over barnehage tilbudet	23
4.2	Områdeinndeling.....	24
4.3	Eierskap og styring i barnehagesektoren.....	25
5	Befolkningsutvikling, kapasitet og kapasitetsbehov	27
5.1	Befolkningsvekst i planperioden.....	27
5.2	Kapasitet og kapasitetsbehov i planperioden.....	30
6	Oversikt over barnehageområdene	31
6.1	Lillestrøm.....	31
6.1.1	Barnetallsutviklingen i området.....	32
6.1.2	Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov	32
6.1.3	Kommunale barnehager i området	32
6.1.4	Vurdering av kapasitetsbehov	34
6.2	Skedsmokorset, Frogner og Leirsund	34
6.2.1	Barnetallsutviklingen i området.....	35
6.2.2	Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov	35

6.2.3	Kommunale barnehager i området	35
6.2.4	Vurdering av kapasitetsbehov	36
6.3	Sørum og Sørumsand.....	37
6.3.1	Barnetallsutviklingen i området.....	37
6.3.2	Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov	38
6.3.3	Kommunale barnehager i området	38
6.3.4	Vurdering av kapasitetsbehov	38
6.4	Blaker.....	38
6.2.1	Barnetallsutviklingen i området.....	38
6.2.2	Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov	39
6.2.3	Kommunale barnehager i området	39
6.2.4	Vurdering av kapasitetsbehov	39
6.5	Strømmen og Skjetten	39
6.5.1	Barnetallsutviklingen i området.....	39
6.5.2	Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov	40
6.5.3	Kommunale barnehager i området	41
6.5.4	Vurdering av kapasitetsbehov	42
6.6	Fetsund vest.....	44
6.6.1	Barnetallsutviklingen i området.....	44
6.6.2	Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov	44
6.6.3	Kommunale barnehager i området	44
6.6.4	Vurdering av kapasitetsbehov	45
6.7	Fetsund øst.....	45
6.7.1	Barnetallsutviklingen i området	45
6.7.2	Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov.....	45
6.7.3	Kommunale barnehager i området	46
6.7.4	Vurdering av kapasitetsbehov	46
6.8	Dalen	46
6.8.1	Barnetallsutviklingen i området.....	46
6.8.2	Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov	47
6.8.3	Kommunale barnehager i området	47
6.8.4	Vurdering av kapasitetsbehov	47
7	Alternative løsninger.....	47
8	Tiltak innenfor barnehageområdene.....	48
8.1	Lillestrøm.....	48
8.2	Skedsmokorset, Frogner og Leirsund	48

8.3	Sørum og Sørumsand.....	49
8.4	Blaker.....	49
8.5	Strømmen og Skjetten	49
8.6	Fetsund vest.....	50
8.7	Fetsund øst.....	50
8.8	Dalen	50
9	Tilbudet til barn med særlige behov.....	50
10	Økonomiske konsekvenser	52
11	Forslag, tiltak innenfor barnehageområdene.....	54
11.1	Bakgrunn for løsningsforslagene.....	54
11.2	Lillestrøm.....	55
11.3	Skedsmøkorset, Frogner og Leirsund	55
11.4	Sørum og Sørumsand.....	56
11.5	Blaker.....	56
11.6	Strømmen og Skjetten	56
11.7	Fetsund vest	56
11.8	Fetsund øst.....	57
11.9	Dalen.....	57
11.10	Sammenstilling og tidsplan, foreslåtte tiltak	57
12	Vedlegg	58

Barnehagebehovsplan for Lillestrøm kommune 2020-2029

1 Mandat for arbeidet

Fellesnemnda for Fet, Skedsmo og Sørumsund fattet i møtet 19.09.2018, sak 18/50, følgende vedtak:

Fellesnemnda anbefaler at arbeid med en felles barnehagebehovsplan og en felles skolebehovsplan for hele Lillestrøm kommune koordineres og starter opp i regi av prosjekt Lillestrøm kommune, som et eget underprosjekt til Delprosjekt Administrativ organisering og tjenesteutvikling.

Videre vedtok fellesnemnda i møtet 14.11.18, sak 18/3 vedr. Skåningsrud skole og ressurscenter:

1. *Avtalen med Nes og Aurskog-Høland kommuner om drift av Skåningsrud skole og ressurscenter videreføres.*
2. *Rådmannen gis fullmakt til å forhandle med Nes og Aurskog-Høland kommuner om videreføring og eventuell endring av avtalen, herunder en vurdering om fremtidig avvikling av samarbeidet.*
3. *Spesialskoletilbudet for Lillestrøm kommune behandles i skolebehovsplanen for den nye kommunen.*

I tråd med pkt. 3 ovenfor er spesialskoletilbudet behandlet i skolebehovsplanen. Tilsvarende er tilbudet til barn med særlige behov i alderen 1-5 år behandlet i barnehagebehovsplanen

Arbeidet har vært organisert som et todelt prosjekt hvor utarbeiding av skolebehovsplan er del én og barnehagebehovsplanen del to. Fra oppstart har prosjektgruppen vært satt sammen av deltakere fra de tre tidligere kommunene (opprinnelig kommunetilknytning i parentes). Helge Dulsrud (Skedsmo), har vært prosjektleder for arbeidet med begge planene. For øvrig har arbeidsgruppen bestått av Halvdan T. Berg (Skedsmo), Stein A. Røssaak (Fet) og Eva Kihle Hammeren (Sørumsund).

Representanter for arbeidstakerorganisasjonene har medvirket underveis og har vært innkalt til info- og drøftingsmøter i tråd med milepælsplanen. Dette gjelder følgende tillitsvalgte med opprinnelig kommunetilknytning i parentes: Inger Helen Pedersen (Fagforbundet Fet), Marthe Rostad (Utdanningsforbundet Sørumsund), Berit Veia Gulbrandsen (Utdanningsforbundet Fet). Samtlige har fortsatt som tillitsvalgte i Lillestrøm kommune. Etter 01.01.20 har Nina Jeppesen Johnsgård, Fagforbundet Lillestrøm, tiltrådt prosjektgruppen.

I tråd med prosjektplanen ble første fase i arbeidet med skolebehovsplanen avsluttet innen 01.06.2019. Høringsutkastet forelå 24.05.2019 og ble deretter sendt på høring med frist 15.09.19. Etter at høringsinnspillene var mottatt og gjennomgått, ble endelig forslag til skolebehovsplan lagt fram til politisk behandling og sluttbehandlet av Lillestrøm kommunestyre 01.04.2020.

Utkast til barnehagebehovsplan forelå i mars 2020. Planen ble deretter sendt på høring med uttalefrist 28.04.2020. Den politiske behandlingen skal være avsluttet før sommeren 2020.

2 Innledning

2.1 Planens bakgrunn og formål

Barnehagebehovsplanen 2020-2029 gir en beskrivelse av dagens barnehager i Lillestrøm kommune, hvilken kapasitet de har, forventet barnetallsutvikling og kapasitetsbehov områdevis og samlet for hele kommunen. Videre skisserer planen mulige løsninger og tiltak for å møte forventet utvikling i planperioden på en slik måte at behov og kapasitet i kommunen som helhet og i barnehageområdene samsvarer best mulig.

De kommunale barnehagebyggene har svært ulik bygningsmessig standard, og flere er preget av slitasje. Noen av disse er i behandlingen av tidligere planer forutsatt utfaset og erstattet av nye bygg, og i planen fremmes det konkrete forslag om disse barnehagene. Det er imidlertid ikke gjort en samlet tilstandsvurdering av bygningsmassen, men den bygningsmessige tilstanden inngår i omtalen av de kommunale barnehagene. For øvrig vil vedlikehold og forvaltningen av bygninger og anlegg behandles i egne planer.

Et viktig grunnlag for planen er de respektive barnehagebehovsplanene fra Fet, Skedsmo og Sørum. For Fet gjelder dette *Plan for barnehage- og skolebygg 2017-2026*, vedtatt av kommunestyret 25.09.2017, for Skedsmo *Barnehagebehovsplan 2018-2028* vedtatt av kommunestyret 12.06.2019 og for Sørum *Fremtidig barnehage- og skolestruktur m/vedlegg*, vedtatt av kommunestyret 26.04.2017. For øvrig er det de siste årene gjort vedtak i enkeltsaker i kommunene som har vært en viktig kilde til informasjon og som sådan av stor verdi for arbeidet med barnehagebehovsplanen for Lillestrøm kommune.

Det er i arbeidet lagt til grunn en planhorisont på 10 år. Generelt bør en på et område som dette være varsom med å gjøre vedtak basert på forutsetninger for langt frem i tid. Erfaring viser at med for lang planhorisont øker usikkerheten så mye at planens nytteverdi reduseres vesentlig. I saker av stor økonomisk betydning, f. eks ved investeringer i skole- og barnehagebygg, kan de uheldige konsekvensene i så tilfelle bli betydelige. I pressområdene vil det likevel være viktig å vurdere og sikre arealer til sosial infrastruktur i et lengre tidsperspektiv enn 10 år.

Jevnlig rullering øker planens verdi som et dynamisk styringsverktøy. Som et minimum bør det gjennomføres en rullering hvert 4. år. I perioder hvor behovene tilsier det, og antakelsene om fremtiden er usikre, hyppigere.

2.2 Krav til barnehagetilbudet i lov og forskrift

Nasjonalt fastsatte grunnlagsdokumenter legger sterke føringer for utvikling og organisering av barnehagetilbudet i kommunene. Drift av barnehager reguleres av Lov om barnehager (barnehage-loven med forskrifter) og av kommunale vedtekter. Også bestemmelser i annet lovverk vil legge begrensninger på kommunens handlefrihet når det gjelder drift og utvikling av barnehagetilbudet i kommunen. Blant disse er plan- og bygningsloven og folkehelse-loven. Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, hjemlet i folkehelse-loven, er av særlig betydning.

Folkehelse-loven trådte i kraft i 2012 og skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Loven retter seg mot alle forvaltningsnivåer og skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.

Kommunen skal fremme helse innen de oppgaver og med de virkemidler de er tillagt. Et systematisk folkehelsearbeid innebærer at kommuner og fylkeskommuner skal ha oversikt over helsetilstanden til befolkningen i sin kommune/sitt fylke og de faktorer som påvirker helsetilstanden. Denne kunnskapen og identifiserte folkehelseutfordringer skal legges til grunn i arbeidet med planstrategi og som grunnlag for fastsetting av mål og strategier gjennom kommuneplanarbeidet. Loven bygger på, og er samordnet med plan- og bygningsloven (pbl) som er det generelle regelverk for å fremme bærekraftig utvikling.

Det følger av forarbeidene til folkehelseloven (prop. 90 L (2010-2011)) at «...målet med loven er, gjennom en bred samfunnsmessig tilnærming, å gjøre noe med alle de ulike påvirkningsfaktorene som er i samfunnet og som kan ha innvirkning på folkehelsen. Det innebærer at hensikten ikke er å sette i verk tiltak og «reparere» etter at sykdom, skade eller lidelse er oppstått, men å redusere de negative eller øke de positive påvirkningsfaktorene som fremmer folkehelse og forebygger at sykdom, skade eller lidelse oppstår eller utvikler seg. En bred samfunnsmessig tilnærming innebærer at det tas hensyn til påvirkningsfaktorer i alle samfunnssektorer i tråd med prinsippet om «helse i alt vi gjør», for eksempel både i skole-, barnehage-, bolig-, kultur-, nærings- og vegsektoren, i tillegg til i helsesektoren.»

Plan- og bygningsloven med tilhørende byggeforskrift inneholder omfattende krav til det fysiske miljøet og ivaretar den tekniske delen av byggene. Lovverket kommer spesielt til anvendelse i sammenheng med planlegging og oppføring av nye bygg og rehabilitering av eksisterende bygg. § 12-1 *Krav til planløsning og universell utforming av byggverk* i byggteknisk forskrift (TEK 17) skal sikre at byggverk beregnet for publikum, som skoler, er tilgjengelig for alle.

For øvrig utgjør FNs bærekraftsmål, hvor miljø, sosial utvikling og økonomi sees i sammenheng og FNs barnekonvensjon, et rammeverk for planarbeidet. Barnekonvensjonen skal sikre at «barnets beste» er et grunnleggende hensyn i alle handlinger som berører barn. Nedenfor er de mest relevante bestemmelsene i lov og forskrift gjengitt.

2.1.1 Barnehageloven

§ 2. *Barnehagens innhold*

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

§ 8. Kommunens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen, jf. § 12 a. Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.

§ 12 a. Rett til plass i barnehage

Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barn som fyller ett år i september, oktober eller november det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt.

Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen.

§ 14. Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager

Kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen, forutsatt at barnehagen har søkt om godkjenning før barnehagesektoren er blitt rammefinansiert.

Kommunen kan yte tilskudd til barnehager som søker om godkjenning etter at barnehagesektoren er rammefinansiert.

Godkjente ikke-kommunale barnehager, jf. første og andre ledd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager i forhold til offentlig tilskudd. Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som menes med likeverdig behandling.

Kommunen skal utbetale tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager som skal motta tilskudd etter første eller annet ledd forskuddsvis hvert kvartal inntil kommunen fattet endelig vedtak om tilskudd.

Kommunens vedtak etter annet ledd kan påklages til fylkesmannen.

17 a. Pedagogisk bemanning

Pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer. Likeverdig med barnehagelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Departementet kan gi forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon, forskrift om

godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet og forskrift om unntak fra utdanningskravet for personale som arbeider i barnehagen på nattid.

§ 18. Grunnbemanning

Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal minst ha én ansatt per tre barn når barna er under tre år og én ansatt per seks barn når barna er over tre år. Barn skal regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

Kommunen kan gi dispensasjon fra kravet til grunnbemanning i andre ledd første punktum for inntil ett år av gangen når særlige hensyn tilsier det. Barnehageeieren skal legge uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg ved søknaden.

Kommunens vedtak etter tredje ledd kan påklages til fylkesmannen.

§ 19 a. Rett til spesialpedagogisk hjelp

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage.

Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter.

Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte tilbud om foreldrerådgivning.

Kommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp for barn bosatt i kommunen.

Fylkeskommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp etter denne loven for barn i barneverninstitusjon og barn som er pasient i helseinstitusjon eid av regionalt helseforetak, eller i privat helseinstitusjon med avtale med regionalt helseforetak.

Departementet kan gi forskrift om ansvar for utgifter til spesialpedagogisk hjelp, hvem som skal regnes som bosatt i kommunen, refusjon av andre kommuners eller fylkeskommuners utgifter til spesialpedagogisk hjelp, fylkeskommunens ansvar for rett til spesialpedagogisk hjelp for barn i barneverninstitusjon og fylkeskommunens ansvar for rett til spesialpedagogisk hjelp for barn som er pasienter i helseinstitusjon eid av regionalt helseforetak, eller i privat helseinstitusjon med avtale med regionalt helseforetak.

§ 19 g. Barn med nedsatt funksjonsevne

Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen. Ved vurderingen av om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer, de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen og virksomhetens ressurser.

Kommunen fatter vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne.

§ 19 h. Rett til tegnspråkopplæring

Barn under opplæringspliktig alder som har tegnspråk som førstespråk, eller som etter en sakkyndig vurdering har behov for tegnspråkopplæring, har rett til slik opplæring. Retten

gjelder uavhengig av om barnet går i barnehage.

Kommunen skal oppfylle retten til tegnspråkopplæring for barn bosatt i kommunen. Før kommunen fattet vedtak om tegnspråkopplæring, skal det utarbeides en sakkyndig vurdering av den pedagogisk-psykologiske tjenesten.

Før det blir utarbeidet en sakkyndig vurdering og fattet vedtak om tegnspråkopplæring, skal det innhentes samtykke fra barnets foreldre. Foreldrene har rett til å gjøre seg kjent med innholdet i den sakkyndige vurderingen og til å uttale seg før det fattes vedtak.

Tilbudet om tegnspråkopplæring skal så langt som mulig utformes i samarbeid med barnet og barnets foreldre, og det skal legges stor vekt på deres syn.

Dersom barnet flytter til en annen kommune, skal vedtaket om tegnspråkopplæring gjelde frem til det er fattet nytt vedtak i saken.

Retten til skyss, tilsyn, reisefølge og innlosjering etter § 19 f gjelder tilsvarende for barn med rett til tegnspråkopplæring.

Departementet kan gi forskrift om tegnspråkopplæring for barn under opplæringspliktig alder.

2.1.2 Forskrift om pedagogisk bemanning og dispensasjon i barnehager

§ 1. Norm for pedagogisk bemanning

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning.

Barnehagen skal ha minst én pedagogisk leder per syv barn under tre år og én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

Styrerens tid til administrasjon og ledelse skal ikke inngå i beregningen av normen for pedagogisk bemanning.

I barnehager der over halvparten av barna har avtalt kortere oppholdstid enn seks timer per dag, skal omregnede heltidsplasser legges til grunn i beregningen av normen for pedagogisk bemanning etter andre ledd.

§ 2. Midlertidig dispensasjon fra norm for pedagogisk bemanning

Kommunen kan innvilge dispensasjon fra § 1 for inntil ett år om gangen dersom særlige hensyn tilsier det og barnehageeier søker om dispensasjon. Barnehageeier skal legge ved uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg i søknaden.

2.1.3 Forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage

§ 2. Opptakskrets og opptakskriterier

Barnehagens vedtekter skal definere barnehagens opptakskrets og opptakskriterier. Opptakskriteriene må være objektive og etterprøvbare. Opptakskriteriene skal gi søkere med rett til prioritet etter barnehageloven § 13 første prioritet.

§ 3. Tildeling av plass

Tildeling av plass skal skje i samsvar med de fastsatte opptakskriteriene.

Ved tildeling av plass skal søkerne underrettes skriftlig om hvilken barnehage de har fått plass i. Søkerne skal samtidig orienteres om retten til etterfølgende begrunnelse for

avgjørelsen i § 4, retten til å klage i § 6 og klagefristen i § 9. Retten til slik orientering gjelder kun søkere som har søkt om barnehageplass innen søknadsfrist kommunen fastsetter etter barnehageloven § 12a.

Søkere som ikke har fått sitt første ønske oppfylt, skal få mulighet til å bli satt på søkerliste ved denne barnehagen. Ved senere opptak ved denne barnehagen i løpet av barnehageåret skal søkere fra søkerlisten tilbys plass før søkere som ikke står på søkerlisten, i samsvar med de fastsatte opptakskriteriene. Søkere som etter barnehageloven § 13 har rett til prioritet ved opptak i barnehage skal gå foran ved tildeling av plass.

2.1.4 Arealnormer

Departementet har gitt en veiledende arealnorm på 4 m² netto per barn over tre år og om lag 1/3 mer per barn under tre år i rundskriv F-08/2006. For utearealet er anbefalingen 6 ganger innendørs leke- og oppholdsareal. Arealnormen for Lillestrøm kommunes barnehager fremkommer i vedtektenes § 3, fastsatt av Lillestrøm kommunestyre 21.11.19, hvor det heter:

Lillestrøm kommune følger veiledende arealnorm for barns innendørs leke – og oppholdsareal som er 4 kvm per barn over 3 år og 5,3 kvm per barn under 3 år.

Innendørs leke- og oppholdsareal omfatter de arealer i barnehagen som er til disposisjon for barnas aktiviteter, dvs. lekerom, grupperom, temarom og andre fellesrom. Arealet skal være tilgjengelig i hele barnehagens åpningstid og egnet for både store og mindre grupper. Dersom barnas garderobe også egner seg, kan denne regnes med. Personalrom, kontorer, møterom, toaletter mv skal ikke inngå i leke- og oppholdsarealet. Således vil det i en barnehage dreie seg om tre typer arealer. For det første basisarealene som tilsvarer skolens klasserom, videre fellesarealene og dernest støttearealene.

En barnehages leke- og oppholdsareal blir fastsatt i en egen godkjenningssak, og det er det godkjente arealet som bestemmer hvor mange barn det kan være i barnehagen. Kapasiteten ut fra godkjent leke- og oppholdsareal vil imidlertid ikke alene avgjøre antall barn i barnehagen. Siden arealnormen for barn over og under tre år er ulik vil en barnehageplass for ett barn under tre år tilsvare 1,33 barnehageplasser for barn over tre år.

Videre vil kapasiteten ut fra leke- og oppholdsarealet heller ikke ta hensyn til hva som er det optimale antall barn ut fra bemanningen. Selv om det er ledig arealkapasitet, kan det være økonomisk ulønnsomt å utnytte denne hvis det medfører behov for ekstra bemanning. Vurderingen av om en bør ta denne kostnaden vil derfor avhenge av hvilke kostnader som vil påløpe dersom de samme plassene må opprettes i en annen barnehage. I tillegg kommer faglige og pedagogiske hensyn som alltid vil telle med i slike vurderinger. Sammensetningen av barnegruppene, barn med særlige behov og basisrommenes, fellesarealene og støttearealenes utforming, størrelse og innbyrdes plassering i barnehagen, er eksempler på slike hensyn.

Å fastsette det antall barn over og under tre år en barnehage faktisk kan ta imot, vil dermed hvile på en rekke forutsetninger.

Samlet brutto-areal per barn i de kommunale barnehagene varierer med arealeffektiviteten og størrelsen på barnehagen, men ligger gjennomgående mellom 11 og 15 m². At variasjonen er såpass stor har sammenheng med forhold nevnt i det foregående og at

kravene til areal generelt har vært økende. Et element i dette er også at behovet for egne arealer som er egnet til å avholde foreldremøter og personalmøter har økt vesentlig etter at barnehagene har blitt større. Mange barnehager er relativt store arbeidsplasser, ofte med over 100 barn og et stort antall ansatte og foreldre vil eksempelvis være til stede på foreldremøtene. Dette tilsier at det må legges til rette for tilpassede arealer av en viss størrelse slik at forutsetningene for samhandling internt og eksternt er til stede.

Som utgangspunkt for planlegging og for å sikre funksjonalitet i utformingen av barnehagebyggene, bør Lillestrøm kommune som stor barnehageeier utarbeide felles standard rom-, areal- og funksjonsprogram for kommunale barnehager som avspeiler dagens faglige krav til barnehager.

2.1.5 Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Forskriften ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet 24. april 2017 med hjemmel i lov om barnehager (barnehageloven), og Rammeplanen trådte i kraft 1. august 2017.

Rammeplanen formidler barnehagens forpliktelser, oppdrag og samfunnsmandat og hvilke krav som stilles til barnehagens innhold. Målet med rammeplanen er dermed å gi en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

Rammeplanen retter seg derfor mot

- barnehagens personale, som et redskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering.
- foreldre/foresatte, for å gi innsikt i barnehagens virksomhet og mulighet til medvirkning og medbestemmelse.
- barnehageeiere, som kan fastsette retningslinjer for lokal tilpasning av rammeplanen og som har ansvar for at den enkelte barnehage har de nødvendige rammebetingelsene.
- kommunen, som har ansvar for å føre tilsyn med at alle barnehagene i kommunen driver en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i samsvar med lov og forskrifter.

2.1.6 Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv

Forskrift for miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. med veiledere, hjemlet i folkehelseloven, inneholder krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til blant annet ansvarsforhold, internkontroll, plikt til opplysning og informasjon, tilsyn, sanksjoner og klager. Forskriften stiller funksjonskrav til barnas fysiske arbeidsmiljø, og skal bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold for barn, samt forebygger sykdom og skade. Forskriften forutsetter at den enkelte barnehage og skole skal godkjennes, også etter eventuelle større endringer.

3 Viktige hensyn

3.1 Barnehagekvalitet

Kvalitet i barnehage vil handle om barnehagens evne til å realisere samfunnsoppdraget slik dette kommer til uttrykk i barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og

oppgaver. Barns trivsel, utvikling og læring er dermed målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og være tilgjengelig for alle barn. I barnehagen skal barn oppleve mestring, inkludering og deltagelse, og de skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter slik at de har et godt grunnlag for å trives på skolen og lykkes i utdanningsløpet.

Det er mange gode barnehager, men flere studier har påvist kvalitetsforskjeller mellom barnehagene, og at barns utvikling, språk og læring ikke understøttes like godt i alle barnehager. En studie fra Universitetet i Stavanger i 2018, *Variation in center quality in a universal publicly subsidized and regulated childcare system*, viser at det er signifikante forskjeller i læring mellom barn som går i forskjellige barnehager uavhengig av foreldrenes utdanning, inntekt og etniske bakgrunn. Studien bekrefter internasjonal forskning som viser at barnehagekvaliteten påvirker barnas språkutvikling, evnen til selvregulering og deres muligheter på skolen.

Det er mange måter å beskrive en barnehages kvalitet, men som i skolen har man funnet det hensiktsmessig å arbeide med kvalitetsbegrepet i hovedsak langs tre dimensjoner, betegnet som strukturell-, prosess- og resultatkvalitet.

Den strukturelle kvaliteten omfatter bl. a. egenskaper ved organisering og styring av barnehagen, lokaler og uteareal, bemanning og tilgang på relevant kompetanse. Prosesskvaliteten handler om samspillet mellom barn og voksne, om relasjonene og samhandlingen og hva som preger disse. Begrepet resultatkvalitet er et uttrykk for i hvilken grad barnehagen når sine faglige mål eksempelvis når det gjelder språklig og sosial læring.

I denne sammenheng vil det være særlig relevant å belyse hvilken betydning struktur, størrelse og organiseringsform har for kvaliteten i barnehagetilbudet og hvilke sammenhenger som for øvrig eksisterer mellom de ulike dimensjonene ved kvalitetsbegrepet. Målet er å utvikle forståelse for hva som kan forklare de forskjeller som observeres.

3.2 Barnehagestørrelse

Barnehagesektoren har vært gjennom en periode med store endringer. Etter at retten til barnehageplass ble lovfestet i 2009, har det vært betydelig utbygging av barnehager, og en økende andel barn går i store barnehager. I norske barnehager var lenge 30-40 barn det normale. De siste årene er det etablert barnehager med opptil 500 barn. Et annet trekk ved utviklingen er den sterke reduksjonen i antall familiebarnehager. Bare en liten andel av barna (1,5 %) har i dag plass i familiebarnehage, og de fleste av disse er under tre år.

Man skiller gjerne mellom små, mellomstore og store barnehager. Hvor grensene mellom de ulike kategoriene går kan variere, men det er i dag vanlig å regne barnehager med over 100 barn som store. Mellomstore vil ligge mellom 50 og 100 og de små under 50. Disse barnehagene vil ha ulike kjennetegn som i noen grad vil ha sammenheng med størrelse, men barnehagenes måte å organisere seg på vil også være en faktor med betydning for tilbudets kvalitet.

Et sentralt spørsmål vil være hvordan størrelse kan forklare variasjoner i kvalitet mellom ulike barnehager.

International research institute of Stavanger, Iris, undersøkte i 2011 på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet variasjoner i kvalitet mellom ulike typer barnehager (Rapport Iris 2011/029). Undersøkelsen viser styrker og svakheter ved ulike barnehagestørrelser. I oppsummeringen pekes det på at de minste barnehagene kjennetegnes av oversiktighet og forutsigbarhet, nærhet og tillit. Begrensningene ligger i muligheter for faglig utvikling som følge av få ansatte og få pedagoger. De store barnehagene fremsto på flere indikatorer som mer profesjonelle enn de små. Det kom til uttrykk i de ansattes utdanningsnivå og gode muligheter for utvikling og nytenkning. Samtidig er store barnehager komplekse og hadde større utfordringer knyttet til organisering enn de mindre barnehagene. Når det gjaldt de mellomstore barnehagene, fant man at de på mange måter kombinerte det beste fra store og små barnehager. De var store nok til å sikre faglig utvikling og oversiktlige nok til å ivareta trygge rammer for barna.

I en Fafo-rapport fra 2015, *Har barn det bra i store barnehager?*, var målet å undersøke hvordan barnehagens størrelse påvirker barnehagetilbudets kvalitet. Rapporten er resultat av et prosjekt initiert av Oslo, Bergen, Trondheim, Kristiansand og Stavanger. Prosjektet er finansiert av KS v/Program for storbyrettet forskning.

I oppsummeringen heter det at størrelse i seg selv ikke avgjør en barnehages kvalitet. Størrelse spiller sammen med andre strukturelle faktorer, som barnehagens indre organisering, ledelse, eierskap, ansattes kompetanse og arbeidsstil. Til sammen etablerer disse faktorene forutsetninger for å skape kvalitet i relasjoner og resultater. Rapporten understreker at den store barnehagen har et særtrekk som skiller den fra mindre enheter. Den store barnehagen må, for å skape kvalitet i relasjoner og resultat, ha oppmerksomhet om indre organisering og ledelse på en måte som barnehager av mindre størrelse kan klare seg uten. Store enheter tilbyr potensielle plussfaktorer som mangfold, fleksibilitet og faglighet, men for at dette skal fungere positivt også i praksis, behøves former for fast organisering når det gjelder barnegrupper, personale, romløsninger, dagsrytme og aktiviteter.

Undersøkelsen viser at det blant foreldre med barn i barnehager av ulik størrelse er en gjennomgående tendens til at de er tilfredse, både når det gjelder trygghet, tilegnelse av ferdigheter og barnets trivsel. Samtidig har barnehagens størrelse betydning for grad av tilfredshet. Foreldre som har barn i små barnehager, er gjennomgående mer tilfredse med tilbudet enn foreldre som har barn i mellomstore og store barnehager. Skillet går imidlertid ikke mellom store barnehager og de øvrige, men mellom store og mellomstore barnehager på den ene siden og de små på den andre.

For foreldrene er trygghet og omsorg avgjørende, og de større barnehagene må overbevise gjennom sin praksis. Det er likevel ikke størrelse alene som er avgjørende, men også den indre organiseringen av barnehagen. Man fant bl.a. at foreldre med barn i en stor basebarnehage var noe mindre tilfredse enn de som hadde barn i en avdelingsbarnehage. Det understrekes imidlertid at størrelse og indre organisering til sammen kun forklarer en svært liten andel av variasjonen i foreldres tilfredshet med barnehagetilbudet. Det er altså i hovedsak andre aspekter ved barnehagen som påvirker foreldrenes tilfredshet.

At det aller viktigste for kvaliteten er relasjonen mellom barnet og de voksne, bekreftes av en

rekke studier. Relasjonene har betydning for språklig, sosial og psykisk fungering hos barnet og for utviklingen av god følelsesregulering og atferd. Gjennom stabilitet i relasjonene til de voksne legges også grunnlaget for trygg tilknytning. Det er disse faktorene som inngår i begrepet prosesskvalitet.

Hvordan man leder og organiserer en stor barnehage har avgjørende betydning for kvaliteten, dvs. i hvilken grad man klarer å skape rammer for de aspektene ved kvalitet som er nevnt over.

Tilgangen på arealer, tomtestørrelse, trafikksituasjonen og antall barn i nærområdet er faktorer som er med og avgjør hvor store barnehager det er fornuftig å etablere. Det er imidlertid gjort erfaringer lokalt som indikerer at barnehager med åtte avdelinger, dvs. barnehager med ca. 130 barn, har en hensiktsmessig størrelse hvor både hensynet til faglig bredde og en god internorganisering kan ivaretas på en god måte.

3.3 Barnehagens fysiske utforming

Mange hensyn skal ivaretas når det fysiske miljøet i en barnehage skal utformes, men utgangspunktet er at det fysiske miljøet i barnehagen og dens omgivelser skal fremme barns utvikling. Barnas behov vil derfor stå sentralt. Det betyr at barnehager skal utformes med et trygt og utfordrende miljø slik at alle barn får mulighet til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter og gi allsidige bevegelseserfaringer, som rammeplanen uttrykker det. Barnehagen skal imidlertid også ivareta barns behov for hvile, konsentrasjon og tilhørighet. Å tilføre barnehagebygget estetiske kvaliteter kan samtidig tilføre en opplevelsesdimensjon og være med å bygge opp om den pedagogiske virksomheten. Målet er at det fysiske miljøet skal være en ramme som inspirerer til utforsking og læring, sosialt samspill, sanseopplevelser, medvirkning og mestring.

Det er gjennom forskning påvist klare sammenhenger mellom barns språklige, sosiale og motoriske utvikling. Dette understreker ytterligere betydningen av å legge til rette for et inne- og utemiljø som ivaretar disse kvalitetene.

Videre skal lokalisering og utforming av barnehagebygg være basert på prinsippet om universell utforming. Det betyr at bygg og uteområder skal kunne brukes av alle barna i barnehagen og gi mulighet for deltakelse uavhengig av funksjonsnivå og uten behov for spesiell tilpasning.

Utformingen av innendørsarealet, hvordan leke- og oppholdsarealet skal oppdeles og tilrettelegging av interne kommunikasjonsarealer vil være avgjørende for å ivareta alle disse hensynene. Likeledes hvordan utformingen av bygget kan møte nye funksjonskrav som følge av reformer og nye samfunnsutfordringer.

Fleksibilitet er i denne forbindelse et nøkkelord. Gjennom en fleksibel utforming oppnår man flere fordeler. Endringer i barnetallene og den aldersmessige sammensetningen av barnegruppene kan ivaretas uten bygningsmessige endringer og arealet kan utnyttes mer effektivt.

Som rammeverk for planlegging og for å sikre kvalitet og funksjonalitet i utformingen av

barnehagebyggene ved nybygging og rehabilitering, bør Lillestrøm kommune som stor barnehageeier utarbeide et felles standard rom-, areal- og funksjonsprogram som avspeiler dagens faglige krav til barnehager, jf. 2.1.4.

3.4 Barnehagetyper

Den norske barnehagetradisjonen hviler på to historiske utgangspunkter, en sosial og en pedagogisk. Den sosiale, med «daghem» som betegnelse, sprang ut av behovet for å ta vare på barn av mødre som måtte arbeide for å tjene til familiens livsopphold. Den pedagogiske hadde et annet utgangspunkt. Her skulle barna få et pedagogisk tilbud uavhengig av om mødrene var yrkesaktive eller ikke. Disse to institusjonstypene henvendte seg derfor til ulike grupper i samfunnet. I takt med økningen i antall barn i barnehage har barnehagen de siste 10 årene vært regnet som et første frivillig trinn i utdanningsløpet. Vekten har over tid dermed forskjøvet seg klart i retning av den pedagogiske tradisjonen.

Det såkalte *barnehageforliket* ble inngått på Stortinget 2003. Det gikk bl. a. ut på at alle familier som ønsket det, skulle få tilbud om barnehageplass i løpet av 2005. For å realisere målet om full barnehagedekning, ville det være behov for en sterk vekst i barnehageutbyggingen og større grad av fleksibilitet i utforming og organisering av tilbudet. Som en følge av dette ble barnehagene større samtidig som flere nye barnehagemodeller eller -typer etablert. Et annet markert trekk var den sterke økningen av barn under tre år, og 35 prosent av alle barn i norske barnehager er nå under tre år. Rett til plass i barnehage ble en realitet i 2009.

Fleksibilitet var en forutsetning for å kunne møte en økende og mer variert etterspørsel etter barnehageplasser. Spørsmålet meldte seg imidlertid om barna, og i særlig grad de minste barna, hadde samme behov for denne fleksibiliteten.

Norske barnehager har tradisjonelt vært organisert i avdelinger, med faste barnegrupper, personale og romtilhørighet, men med fleksibilitet hva gjelder dagsrytme og aktiviteter.

Basebarnehagene ble et viktig virkemiddel for å møte utviklingsbehovene innenfor sektoren, og mange kommuner, særlig de store, prioriterte å bygge store barnehager med «åpne og fleksible løsninger». En del av begrunnelsen for dette var bedre arealutnyttelse, stordriftsfordeler og mer fleksibel bemanning. Basebarnehagene har derfor en annen organisering og utforming enn de tradisjonelle avdelingsbarnehagene, og barnegruppene er gjennomgående større.

Etablering av basebarnehager medførte mye diskusjon og til dels også kritikk. Kritikken gikk på at dette ble satt i gang uten tilstrekkelig viten om konsekvensene. Særlig var det viktig å få belyst hvordan grupper med variert inndeling og større grupper virket inn på kvaliteten i tilbudet til de minste barna. Flere studier de siste årene har bidratt til kaste lys over disse sentrale spørsmålene.

Senest viser resultater fra *Tidlig trygg-prosjektet* ved NTNU i 2017 at avdelingsbarnehager kommer bedre ut enn basebarnehagene. Man fant bl. a. at små barnegrupper fungerer forebyggende for atferdsproblemer og at gruppestørrelse uavhengig av barnehagetype var viktig for å forebygge atferdsproblemer også de første skoleårene. Det er bedre grunnlag for

å utvikle god følelsesregulering i små avdelinger hvor man forholder seg til færre voksne og har større grad av nærhet til voksne.

Som følge av dårlige erfaringer har flere basebarnehager over tid beveget seg bort fra baseorganiseringen og innført elementer av tradisjonell avdelingsdrift for å sikre oversiktighet og større stabilitet i relasjonene med barna. Mange har derfor gjennomlevd krevende prosesser, og det er i dag grunnlag for å si at mange av disse barnehagene har funnet en form hvor det beste fra de ulike barnehagetyperne er tatt inn i organiseringen.

Som en oppsummering kan en si at et grunnleggende kvalitetskjenne tegn som barnehagens evne til å skape trygghet i relasjonene enklere lar seg forene med avdelingsorganisering enn med baseorganisering.

Basebarnehager er prøvd ut også lokalt med vekslende hell, og på mange måter kan en si at den kunnskap ny forskning har gitt oss, bekrefter lokale erfaringer.

3.5 Barnehagestruktur og lokalisering av barnehager

I Lillestrøm kommune er det over 5000 barn i alderen 1-5 år, og ca. 90 % av disse vil være i barnehage. Samlet sett representerer barnehagene en stor og omfattende virksomhet, og ved siden av å sikre gode rammer for primæroppgaven, å gi et tilbud hvor trivsel, utvikling og læring står i sentrum og som ivaretar barns behov for omsorg og lek best mulig, er det viktig at barnehagene også er med og bidrar til at andre kommunale målsettinger nås. Eksempler i så måte vil være Lillestrøm kommunes strategier for by- og tettstedsutvikling og målsettinger knyttet til integrering og inkludering. Hvor nye barnehager etableres og hvordan de utformes vil derfor være svært viktig også i et kommuneutviklingsperspektiv.

Videre utgjør FNs bærekraftsmål, hvor miljø, sosial utvikling og økonomi sees i sammenheng, et rammeverk for planarbeidet. Det samme gjelder FNs barnekonvensjon.

Barnehagestrukturen kan variere mye fra den ene kommunen til den andre. Noen kommuner har relativt få, men store barnehageenheter sentralt lokalisert, andre har lagt vekt på mindre enheter desentralt i kommunen. Avgjørende for valgene er lokale forhold, kommunens størrelse, økonomi, topografi, befolkningstetthet, om den er preget av konsentrert eller spredt bosetting osv.

Hva som er en ønskelig struktur, må ses i sammenheng både med brukerpreferanser og mål for samfunnsutviklingen for øvrig. Av betydning i så måte er å sikre at strukturvalg er med og fremmer en ønsket utvikling for kommunen. Lillestrøm kommune vektlegger tettstedsutvikling, og det er naturlig å koble utviklingen av barnehagestrukturen også til denne målsettingen.

En barnehagestruktur som er tilstrekkelig robust vil stå seg over tid selv om det skjer endringer i befolkningsstrukturen. Man ser at ved større feltutbygginger av boliger øker sannsynligheten for en rask økning i barnetallene med tilhørende kapasitetsutfordringer i barnehagene. Over tid ser man så et mønster hvor veksten flater ut og etter hvert avtar før det inntrer en markert nedgang i barnetallene. Resultatet kan bli en ubalanse mellom behovet for barnehageplasser og den faktiske kapasiteten med utfordringer knyttet til oppfyllingsgrad. Denne type utvikling kan forsterkes av lokaliseringsvalg i et

utbyggingsområde på en slik måte at andre områder i liten grad kan nyttiggjøre seg kapasiteten når barnetallene reduseres. Det er eksempler på dette i Lillestrøm kommune. Et virkemiddel for å motvirke slike konsekvenser er å unngå å bygge barnehager i en «randsone» framfor mer sentralt i et område.

Andelen barn 1-5 år i barnehage i prosent av det totale antall barn i samme aldersgruppe er utgangspunkt for dimensjoneringen av barnehagetilbudet.

Tabellen nedenfor viser andelen barn i barnehage i Fet, Skedsmo og Sørumsdal (Kostra 2018).

Nøkkeltall	Fet	Skedsmo	Sørumsdal	Kostragr. 13
Andel barn 1-2 år	82,5	76,1	86,6	84,1
Andel barn 1-5 år	89,6	86,9	94,0	92,2
Andel barn 3-5 år	93,9	93,6	98,4	97,3

91,8 prosent av barn mellom 1 og 5 år på landsbasis gikk i barnehage i 2018. I Fet og Skedsmo gikk dermed en lavere andel av barna i barnehage enn i landet som helhet.

Bruken av barnehage har dermed variert mellom de tre kommunene. Også internt i den enkelte kommune har det vært ulikheter. Den faktiske dekningsgraden, altså forholdet mellom antall barn og antall tilgjengelige barnehageplasser i et område vil også kunne variere.

Høyest dekningsgrad har sonene Kjeller og Frogner med ca. 113 % og lavest i Dalen med 32 %. Der det er et misforhold, dvs. over- eller underkapasitet, vil det kunne være en faktor som må hensyntas i vurderingen av fremtidig barnehagestruktur. For øvrig er det et kompliserende element i vurderingen av kapasitetsbehovene at et antall barn alltid vil ha barnehageplass i en annen kommune enn bostedskommunen eller i et annet barnehageområde i hjemkommunen enn der de bor, noe tabellen nedenfor illustrerer.

Befolkningen i Lillestrøm kommune er preget av mangfold, og barnefamilienes preferanser og prioriteringer vil være ulike. For noen vil det være et sterkt ønske å ha barnehageplass i nærheten av hjemmet, mens det for andre vil være avgjørende med nærhet til en eller begge foreldrenes arbeidsplass for å få hverdagslogistikken til å gå opp. Ut fra viten om at barnehagers kvalitet kan variere, vil omdømme og pedagogisk profil for enkelte foreldre være utslagsgivende for valg av barnehage. Også nærhet til annen familie kan være en faktor med betydning for hvor en ønsker barnehageplass.

En sentral problemstilling vil derfor være om dekningsgraden fremtidig skal tilpasses etterspørselsmønsteret, såkalt markedstilpasset dekningsgrad, eller om den skal ta utgangspunkt i antall barn bosatt i området.

Vurderingen av kapasitetsbehov vil i planen ta utgangspunkt i antall barn bosatt i det enkelte barnehageområde og i kommunen som helhet, men med tilpasning til etterspørselsmønsteret. Slik vil kommunen bedre kunne møte familienes preferanser

Tabellen nedenfor viser hvordan disse forholdene slår ut og fordelingen innenfor det enkelte barnehageområde. Tallene er som følge av kommunesammenslåingen hentet fra ulike kilder

i tidsrommet desember 2019 - februar 2020. I løpet av en periode på et par måneder vil det normalt skje flere endringer i barnetallene, og dette vil kunne forklare eventuelle uoverensstemmelser i tallmaterialet.

Område	Barn 1-5 år	Med plass totalt	Med plass i eget område	Med plass i andre områder	Med plass i andre kommuner	Antall barn i kommunens barnehager	-hvorav barn fra andre områder	-hvorav barn fra andre kommuner
Lillestrøm	1066	937	849	73	15	1014	157*	8
Skedsmokorset, Frogner og Leirsund	1418	1351	1220	108	23	1343	99	24
Sørum og Sørumsand	456	433	389	42	2	421	25	7
Blaker	167	156	126	23	7	140	1	13
Strømmen og Skjetten	1303	1122	1010	69	43	1074	34	30
Fetsund vest	423	391	338	44	9	387	47	2
Fetsund øst	210	187	159	26	2	235	72	4
Dalen	101	85	32	52	1	32	0	0
Sum	5144	4662	4123	437	102	4646	435	88

*Holthagen barnehage inngår i sone Kjeller, men den er i stor grad et tilbud til barn på Skedsmokorset, noe som er med og forklarer den relativt høye andelen barn fra andre områder i barnehageområde Lillestrøm.

Som tabellen viser har ca. 11,5 prosent, eller 539 barn, plass utenfor eget område, i eller utenfor Lillestrøm kommune. Det antas at en del av disse ville valgt å være i eget område om de hadde fått plass. For andre har dette ikke vært et ønske av de grunner som er beskrevet over.

Man ser videre at det er 88 barn fra andre kommuner som har barnehageplass i Lillestrøm kommune. Antallet barn fra Lillestrøm med plass i andre kommuner er noe høyere. Dette viser at det ikke er noen kapasitetsreserver å hente om flere skulle velge plass i egen kommune. Det foreligger også data på sonenivå, og disse kan være med å belyse mobilitetsmønstrene i kommunen og slik være en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for planlegging på flere områder.

Det er tidligere gitt føringer for lokalisering av barnehager.

I Skedsmo kommunes barnehagebehovsplan, som ble rullert i juni 2019, gjorde Skedsmo kommunestyre følgende vedtak med konsekvenser for hvor barnehager lokaliseres:

- *Ved vurdering av nye barnehagetomter legges det til grunn at matjord primært ikke skal bygges ned, og at plasseringen minimerer behovet for bilkjøring.*
- *Ved etablering av nye barnehager bør det vektlegges plassering i nærheten av kollektivknutepunkt.*

Man kan vanskelig se lokalisering av barnehager løst fra barnehagestørrelse. Kort reiseavstand vil heller ikke alltid kunne kombineres med plassering i nærheten av kollektivknutepunkt.

Et annet moment i spørsmål om lokalisering av barnehager, vil være hvilken vekt en bør tillegge nærhet til skole. For mange familier vil nærhet være et bidrag til en god hverdagslogistikk.

3.6 Økonomi

3.6.1 Barnehagestørrelse og kostnader

I pkt. 3.2 drøftes sammenhengen mellom barnehagestørrelse og kvalitet, bl. a. med bakgrunn i at det blir stadig flere store barnehager samtidig som tallet på familiebarnehager går sterkt ned. En rekke små barnehager er lagt ned, og i flere kommuner er det etablert relativt store barnehager.

Et annet vesentlig spørsmål er hvilken effekt denne strukturendringen har på kostnadsutviklingen i barnehagesektoren, herunder om det samtidig utløses stordriftsfordeler. Det som ligger fast er at kommuner med små barnehager har høyere utgifter per barn enn kommuner med større barnehager (Utdanningsspeilet, Udir 2017). Små barnehager har færre barn å fordele utgiftene på enn større barnehager. Ellers er det nærliggende å knytte utviklingen mot stadig større barnehager til de kostnadsfordeler dette gir.

Det har også ligget stabilt over tid at kostnadene per barn i kommunale barnehager er høyere enn i private barnehager. En betydelig del av denne forskjellen skyldes at kommunale barnehager har flere barn med behov for særskilt tilrettelegging. Videre er det høyere personalkostnader i kommunale barnehager, noe som særlig skyldes høyere pensjonskostnader og til dels også høyere personaltetthet.

Sammenligninger av kostnader mellom barnehager og på tvers av kommuner må imidlertid ta hensyn til en rekke faktorer som påvirker det samlede kostnadsbildet. En svært viktig faktor er andelen barn under tre år. Det er høyere krav til pedagogisk bemanning for denne aldersgruppen. En barnehageplass for små barn er dermed dyrere enn for store barn. Man legger i så måte til grunn at utgiftene til et barn under tre år tilsvarer utgiftene til 1,8 barn over tre år. Når andelen barn under tre år med barnehageplass varierer sterkt mellom kommunene, får dette store konsekvenser for kostnadene.

En annen faktor er oppholdstiden. Utgiften per barn varierer med oppholdstiden, og andelen barn med heltidsplass varierer også betydelig mellom kommunene. For å kunne sammenligne må det derfor korrigeres for barnas alder og oppholdstid.

Uavhengig av dette har store barnehager lavere personalkostnader og gjennomgående større fleksibilitet i bruken av personalressursene.

Et viktig mål på effektiviteten er korrigerede brutto driftsutgifter pr. korrigerede oppholdstimer. I rapporten *Kostnader i barnehager 2017* (Telemarksforskning 2019) drøftes betydningen av størrelse og hvilke kostnadsfaktorer som skaper fordeler for større barnehager. I analysen tar de utgangspunkt i tre størrelseskategorier og finner at store barnehager (>89 plasser) har klart lavere andel personalkostnader enn mellomstore (63-89 plasser).

Landets tre største kommuner, Oslo, Bergen og Trondheim, har satt standarder for

barnehagestørrelse, som i hovedsak ligger i kategorien store barnehager, dvs. fra 6-12 avdelinger eller 80 til 160 plasser.

Ut fra den viten man i dag har, er det grunnlag for å si at en barnehage med 80-100 plasser har tatt ut det meste av stordriftsfordelene, og at det vil være lite å vinne økonomisk på å utvide kapasiteten. Det kan imidlertid være andre grunner til å etablere større barnehager, så som arealmangel, stor konsentrasjon av barn i bymessige områder og faglige grunner. Flere yngre barn og mange barn med minoritetsbakgrunn bidrar til et større mangfold i barnegruppene, og dette vil i mange tilfeller krever særlig kompetente fagmiljøer med spesialisert kompetanse, f. eks. innenfor områder som språkutvikling og -læring. Pågående samfunnsendringer vil derfor påvirke hvordan en tenker om innredning, romstruktur og organisering av barnehagene.

Tabellen nedenfor viser økonomiske nøkkeltall for Fet, Skedsmo og Sørumsund (Kostra 2018).

Nøkkeltall	Fet	Skedsmo	Sørumsund	Kostragr. 13	Landet u. Oslo
Korrigerte br. driftsutg. til barnehager per korrigerte oppholdstimer i kom. barnehager (kr)	72	63	65	68	69
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	163.490	141.817	153.458	150.392	153.134
Korrigerte br. driftsutg. til barnehager samlet per barn i kommunal barnehage (kr)	220.629	194.079	201.914	212.017	211.283
Antall barn korr. for alder per årsverk til basisvirksomhet i barnehage, alle barnehager (antall)	5,9	6,0	6,1	6,0	5,9
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)	35,1	33,7	34,4	40,4	40,8

Tabellen viser at Fet har hatt høyere kostnader og skiller seg markert både fra Skedsmo og Sørumsund. Kostnadene i Fet ligger 9-10 prosent høyere enn i Sørumsund og 13-14 prosent høyere enn i Skedsmo. Spørsmålet er hva dette skyldes.

Det er pekt på at barnehagestørrelse er en sentral faktor for å forklare kostnadsulikheter mellom kommuner. Ser man på det gjennomsnittlige antall barn i de kommunale barnehagene lå dette i Fet på 83, i Skedsmo på 96 og i Sørumsund på 93. Med andre ord så er profilen den samme som for kostnadsbildet slik det fremkommer i tabellen. Videre hadde Fet noe høyere personaltetthet og en høyere andel barnehagelærere. Begge disse faktorene medfører høyere kostnader. Det er grunn til å tro at ulikhetene i kostnadsbildet skyldes en kombinasjon av disse enkeltfaktorene.

3.6.2 Finansiering av barnehager

Barnehagene finansieres av kommunenes frie inntekter, dvs. rammetilskuddet og skatteinntekter. Kommunen gir tilskudd til godkjente private barnehager, og barnehagene skal behandles likeverdig ved tildeling av tilskudd

Ny forskrift om tilskudd til private barnehager trådte i kraft 1. januar 2016. Forskriften videreførte hovedprinsippet om at tilskuddet skal beregnes ut fra utgiftene i de kommunale barnehagene i den enkelte kommune. Samtidig ble det innført endringer i beregningen av

kompensasjonen for pensjons- og kapitalkostnader for å sikre bedre samsvar mellom kostnadene i de private barnehagene og tilskuddet de får fra kommunen.

Ordningen skal sikre at alle barn i samme kommune får et likeverdig tilbud, uavhengig om de går i privat eller kommunal barnehage.

Tilskuddet til private barnehager blir beregnet ut fra gjennomsnittlige utgifter i de kommunale barnehagene i den enkelte kommune. Fra 2015 ble grunnlaget for beregning av tilskuddet endret fra kommunens budsjett til kommunens regnskap fra to år før tilskuddsåret. Endringen innebærer at tilskuddet blir beregnet én gang per år, noe som gjør ordningen mer forutsigbar for de private barnehagene.

Private barnehager har krav på 100 prosent av det de kommunale barnehagene får i offentlig finansiering.

Ifølge forskriften fra 2016 skal kapitaltilskuddet til private barnehager differensieres etter godkjenningsår og beregnes for treårsperioder etter nasjonale satser som fastsettes av departementet. Kapitaltilskuddet tilsvarer gjennomsnittlige kapitalkostnader for barnehager bygget i de aktuelle treårsperioder. For perioden 2018-2020 utgjør tilskuddssatsen 23 944 kroner per plass.

Medianverdien for gjennomsnittlige investeringskostnader i kroner per plass utgjorde i 2018, som er siste år det foreligger tall fra, 521 325 kroner. Snittandelen for tomtekostnader utgjorde 20 % av dette.

Fra 1. august 2018 ble pedagognormen i barnehagene skjerpet. I den forbindelse ble det laget en overgangsordning i finansieringsforskriften slik at de private barnehagene ble kompensert for dette allerede i 2018.

1. mai 2015 ble det innført en ordning med redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt der ingen husholdninger skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin for en barnehageplass begrenset oppad til maksimalprisen for foreldrebetaling som fra 1. januar 2020 utgjør 3 135 kroner pr. måned. Den nasjonale prisreguleringen av foreldrebetalingen er en minimumsordning. Kommunene står fritt til å tilby familier en lavere foreldrebetaling enn 6 prosent av inntekten, og/eller sette maksimalprisen lavere.

Videre har alle 2-, 3-, 4- og 5-åringer, og barn med utsatt skolestart, som bor i husholdninger med lav inntekt (fra 1. august 2019, 548 500 kroner per år) rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke.

Det inntektstapet dette medfører for private og kommunale barnehager, dekkes av kommunen. Foreldrebetalingen utgjør ca. 15 prosent av finansieringsgrunnlaget for barnehagene. Moderasjonsordningene vil påvirke inntektene fra foreldrebetalingen og derigjennom kommunens nettokostnader til barnehage.

4 Lillestrøm kommunes barnehagetilbud og områdeinndeling

4.1 Oversikt over barnehagetilbudet

Per 01.01.2020 er det 27 kommunale barnehager, 30 private barnehager, 14

familiebarnehager og tre åpne barnehager i Lillestrøm kommune. I barnehageåret 2019-2020 har totalt 4615 barn plass i barnehage, hvilket utgjør en dekningsgrad på 89,7 prosent av årskullene 1-5 år. Dekningsgraden i Lillestrøm kommune, jf. pkt. 3.4, er dermed lavere enn landsgjennomsnittet som i 2018 var 91,8 prosent.

Sju kommunale barnehager er ressursbarnehager innenfor området spesialpedagogisk hjelp, fem av disse har forsterkede avdelinger. Spesialpedagogene i ressursbarnehagene bistår også med spesialpedagogisk hjelp i hjemmet og i de øvrige barnehagene i kommunen.

Det skal bygges opp et tilbud til barn med hørselsvansker/rett på tegnspråkopplæring ved Volla barnehage. Tilbudet vil være kommuneomfattende og skal etter planen etableres når nye Volla barnehage står klar i 2021. Ytterligere en forsterket avdeling vil komme i nye Sagelva barnehage når den åpner samme år.

Tilbudet til minoritetsspråklige barn er styrket i 13 barnehager. I disse barnehagene, hvor det er en høy andel barn med minoritetsbakgrunn, er det ansatt språkpedagoger som har erfaring med systematisk språkarbeid.

Private aktører er representert i Lillestrøm gjennom FUS-barnehagene, Norlandia barnehagene, Læringsverkstedet, Kanvas, Espira og Hoppensprett. En stor del av de private barnehagene er foreldredrevne andelsbarnehager.

Familiebarnehagene drives vanligvis fra en privat bolig og har mellom 4-10 plasser. Noen leier arealer i tidligere barneparker. De fleste barna i familiebarnehagene er under tre år. Åpne barnehager er et tilbud til hjemmевærende med barn. Det er en kommunal åpen barnehage på Sørumsand i samme lokaler som Idrettsparken barnehage og Sørumsand helsestasjon. Barnehagen er et tilbud med åpningstid to dager per uke. Kringen åpen barnehage i Fetsund er åpen tre dager per uke. Åpen barnehage, Normisjon Lillestrøm, er også åpen tre dager per uke.

Andelen barn i private barnehager har variert mellom kommunene. I Fet var andelen privat-kommunal i prosent 52-48, i Sørum 65-35 og i Skedsmo 39-61. For Lillestrøm kommune betyr dette at 47,5 % av barn med barnehageplass vil være i privat og 52,5 % i kommunal barnehage.

4.2 Områdeinndeling

I planen er kommunen delt inn i geografiske områder, kalt barnehageområder. Områdene er av varierende størrelse og avspeiler trekk ved Lillestrøm kommune, blandingen av svært tett befolkede områder, til dels også med sterk vekst, og områder med spredt bosetting.

Inndelingen i barnehageområder bidrar til å forenkle framstillingen og tydeliggjøre kapasitetssituasjonen i et område og behovet for barnehageplasser. Områdene er igjen inndelt i mindre soner for å gi en mer detaljert forståelse av behov for barnehageplasser og befolkningsveksten innenfor hvert område. Slik vil inndelingen også indikere hvilke barnehager som særlig bør sees i sammenheng.

Som det fremgår av pkt. 2.2.1, er retten til barnehageplass en rett til plass innenfor kommunens grenser. Det er dermed ingen rett til plass i «nærbarnehagen» slik man har i

skolen. Foreldre kan fritt søke sine barn til den barnehagen de ønsker og som passer best ut fra familiens ønsker og behov. De fleste ønsker barnehageplass i nærmiljøet, men for noen vil andre hensyn veie tyngre, for eksempel plass langs reiseveien til og fra foreldrenes arbeidssted. Folks preferanser i forbindelse med søknadsprosessen bekrefter at barnehageplass i nærmiljøet ikke er det eneste kriteriet for valg av barnehage. Om man bor i randsonen av et barnehageområde kan det være like aktuelt å søke plass i et nærliggende område, avhengig av bosted, arbeidssted og infrastruktur. Barnehageområdene vil derfor måtte sees i sammenheng, og balanse mellom antall barn og kapasitet i hvert område bør ikke nødvendigvis være et mål. Uansett vil inndeling i områder være hensiktsmessig.

I vedtekter for Lillestrøm kommunes barnehager er kommunen opptakskrets, men det presiseres at nærhet til bosted vil bli tillagt stor vekt ved opptaket.

I beskrivelsen av hvert barnehageområde inngår status for området, kapasitetsutfordringer og behov for tiltak.

Inndelingen i barnehageområder tilsvarer med ett unntak skoleområdene slik de er beskrevet i Skolebehovsplanen for Lillestrøm kommune 2020-2029. Det er vurdert som hensiktsmessig at Sørum og Sørumsand utgjør ett barnehageområde og ikke to som i skolebehovsplanen.

4.3 Eierskap og styring i barnehagesektoren

Kommunen er lokal barnehagemyndighet og har ansvar for godkjenning av og tilsyn med barnehagene i kommunen, både private og kommunale. Alle barnehager skal være godkjent før virksomheten settes i gang. Kommunen skal følge med på at virksomheten drives innenfor rammene av godkjenningen, at barnehagens vedtekter ikke er i strid med loven og at innholdet er i samsvar med lov og rammeplan. Tilsynet innebærer også et aktivt veiledningsansvar. Det er kommunen som skal sørge for at alle godkjente barnehager i kommunen mottar offentlig tilskudd på en samlet sett likeverdig måte. Kommunen skal dekke kostnader til ordinær drift i barnehagene som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd og foreldrebetaling.

Barnehageeierne har ansvar for tilbudet i den enkelte barnehage, enten barnehageeier er en kommune eller privat. Private barnehager deles gjerne inn i to grupper, de kan eies av foreldre, enkeltpersoner, foreninger og ideelle organisasjoner eller være kommersielt drevet, dvs. eid av privatpersoner eller selskaper med et kommersielt formål.

Samarbeidsutvalget i barnehagen fastsetter årsplan som sikrer at foreldre og ansatte kan medvirke i utformingen av det pedagogiske innholdet. Barnehageeier har ansvar for å ansette tilstrekkelig og kompetent personale.

Kommunene har dermed ansvaret både for full barnehagedekning, dvs. en behovsdekkende kapasitet i kommunen, og for kvaliteten i barnehagene. Samtidig er det begrensninger i kommunenes muligheter til styring av sektoren, for eksempel når det gjelder godkjenning, tilskudd og opptak av barn. Det betyr at kommunen ikke har lovhjemmel som sikrer nødvendig samordning på disse områdene på tvers av eierskap. Dette gir noen særskilte styringsutfordringer som skiller barnehage fra andre tjenesteområder med innslag av private drivere. Ved bruk av private tjenesteleverandører bygger man normalt på kontraktstyring

med kommunen som oppdragsgiver og hvor volum og andre krav til leveransene er tydelig beskrevet innenfor en gitt tidshorisont. Dette er ikke situasjonen i barnehagesektoren.

Nevnte styringsutfordringer vil i særlig grad komme til uttrykk i situasjoner med bevegelser i etterspørselsmønsteret som følge av demografiske endringer. I noen områder med synkende barnetall vil man ha behov for å ta ned tilbudet for å tilpasse dette til fallende etterspørsel, i andre områder vil det være utbyggingsbehov til tross for at det er et tilstrekkelig antall plasser i kommunen som helhet. Situasjoner som for eksempel aktualiserer spørsmålet om nedlegging av barnehageplasser, vil i praksis måtte håndteres av kommunen som stor barnehageeier. I og med at sektoren har et så stort innslag av ikke-kommunale barnehager, og spesielt i områder hvor de private barnehagene er i flertall, vil dette være særlig krevende.

Eierstrukturen i kommunen som helhet og i det enkelte barnehageområde påvirker dermed styringsmulighetene og vil være et moment i spørsmål om hva som er en hensiktsmessig eierstruktur i perioder med behov for omstilling, ved utbyggingsbehov så vel som nedleggingsbehov. Generelt kan en si at med en høy andel kommunale barnehageplasser vil sektoren normalt være mindre sårbar, særlig i tilfeller hvor private barnehager legges ned. Videre vil på tvers-samarbeidet mellom andre tjenester innenfor oppvekstfeltet normalt bli enklere når ikke for mange eiere er representert.

Tabellen nedenfor viser den prosentvise fordelingen av barn i kommunale og private barnehager i hvert barnehageområde.

Barnehageområde	Kommunal	Privat
Lillestrøm	61	39
Skedsmokorset, Frogner og Leirsund	34	66
Sørum og Sørumsand	46	54
Blaker	40	60
Strømmen og Skjetten	76	24
Fetsund vest	52	48
Fetsund øst	35	65
Dalen	100	0

Som tabellen viser, er det betydelig variasjon fra område til område. Ved nyetablering og nybygging av barnehager bør det være et moment i vurderingen av om denne bør skje i privat eller i kommunens egen regi, hvordan fordelingen i det aktuelle området er. Det bør i den forbindelse tilstrebes en fordeling som ivaretar de hensyn som er nevnt over og som i større grad avspeiler fordelingen på kommunenivå, jf. pkt. 4.1. Fordelingen slik den er i dag, må for øvrig kunne regnes som hensiktsmessig ut fra hensynene nevnt over.

Hvem som er grunneier vil også normalt tillegges vekt i vurderingen. I praksis vil kommunen gjerne stå for etablering og drift når den skjer på egen grunn. Om etablering av barnehage inngår som del av et boligprosjekt, vil den normalt ivaretas av private.

I den enkelte sak vil det uansett gjøres en samlet vurdering der ulike hensyn avveies mot hverandre.

5 Befolkningsutvikling, kapasitet og kapasitetsbehov

5.1 Befolkningsvekst i planperioden

Det ble i april 2019 utarbeidet en ny befolkningsprognose for Lillestrøm kommune basert på reviderte boligbyggeprogram for Fet, Skedsmo og Sørumsand og befolkningstall per 01.01.2019. Programmet KOMPAS er benyttet som prognoseverktøy.

Prognosen bygger på de samme forutsetninger i hele planperioden. Eventuelle trendsifter og endringer i boligpreferanser, at barnefamilier framover i større grad enn i dag skulle velge blokkleiligheter i sentrumsområdene, fanges ikke opp i befolkningsprognosen. Endringer i boligpolitiske valg som følge av markeds- eller konjunkturendringer, endret etterspørsel, for eksempel at det bygges andre typer boliger enn det er bygget de seneste årene, fanges heller ikke opp.

Det vil også være ulikt hvordan et boligprosjekt påvirker barnetallsutviklingen. Dersom nye boliger i sentrumsområdene fylles opp gjennom intern mobilitet i kommunen, kan det bidra til å øke barnetallene fordi det vil fristilles boliger egnet for barnefamilier. Fylles boligene opp gjennom tilflytting fra andre kommuner, vil barnetallsveksten i stedet komme i de kommunene de nye innbyggerne har flyttet fra. Fremtidig boligetterterspørsel, de økonomiske konjunktorene, og utbyggernes vurdering eller reaksjon på dette, vil avgjøre hvorvidt dette faktisk blir realisert i løpet av planperioden.

Prognosen benytter historiske data knyttet til ulike boligtyper for å anslå antall medlemmer i en husstand og dermed også befolkningsutviklingen. Også her kan endringer gi avvik mellom faktisk utvikling og prognosen.

Prognosen bygger derfor på forutsetninger hvor noen er objektivt sikre, mens andre i større grad vil være gjenstand for skjønn.

Boligbyggeprogrammet er, i tråd med Regional plan for areal og transport, basert på en konsentrasjon av bolig- og arbeidsplassveksten til noen prioriterte vekstområder hvor 80-90 prosent av veksten skal skje. Tilsvarende vil det være en begrensning av veksten utenfor disse områdene til 10-20 prosent, såkalt vedlikeholdsvekst.

Vi er i en periode med markert nedgang i fødselstallene, og erfaring viser at vedlikeholdsveksten i en periode med synkende fødselstall ikke er tilstrekkelig til å opprettholde fødselstallene i de kommunedeler slik vekst gjelder for. Det må derfor bygges relativt mye for å unngå nedgang i barnetallene.

Prioriterte vekstområder i Lillestrøm kommune er det såkalte LSK-triangelet (Lillestrøm, Strømmen, Kjeller) med Lillestrøm som regional by, Frogner, Sørumsand og Fetsund. Prognosene viser da også at det er her barnetallsveksten vil komme, mens det i øvrige områder vil være stabile eller nedadgående barnetall. Dette kan aktualisere spørsmålet om nedleggelse av barnehageplasser.

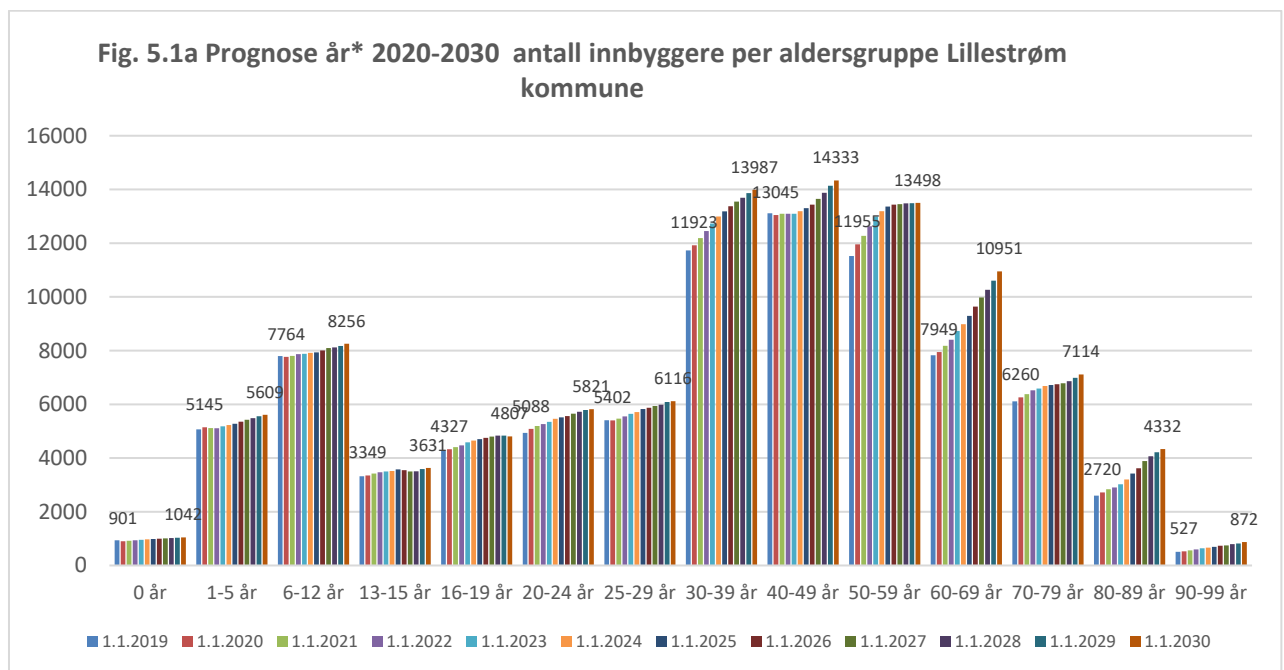
Legger en til grunn antatt vekst og boligbyggeprogram på i underkant av 9.000 boligenheter i 10-årsperioden 2020-2029, vil Lillestrøm kommunes befolkning øke med ca. 14.000 personer og passere 100.000 i 2029. Dette utgjør en årlig vekst på ca. 1,6 prosent. 20

prosent av befolkningsveksten ser ut til å komme i aldersgruppene 70 år og eldre, og særlig gruppen over 80 år øker sterkt. Her er økningen på hele 59 prosent.

Aldersgruppene 0 -1 år og 1-5 år anslås å vokse med henholdsvis 141 og 464, hvilket utgjør en samlet vekst på ca. 9 prosent. Denne aldersgruppen får dermed lavere vekst enn de fleste andre aldersgrupper, men noe høyere enn gruppen barn i grunnskolealder. Veksten er imidlertid vesentlig lavere enn det som har ligget til grunn for tidligere prognoser, Lillestrøm kommune sett under ett. Når forutsetningene er så vidt mye endret, vil det ha konsekvenser for vurderingen av kapasitetsbehovene.

Utviklingen av Kjeller-området etter nedlegging av flyplassen og Strandveien ved Nitelva er to store prosjekter i et sentralt område i kommunen. Prosjektene vil ha konsekvenser for kapasitetsbehovene i områdene Lillestrøm/Kjeller og Strømmen/Skjetten, men primært i et lengre perspektiv, dvs. utover planperioden. Med den usikkerhet som eksisterer om disse prosjektene og boligtallene, har vi i dag heller ikke tilstrekkelig kunnskap til å gjøre konkrete vurderinger. Uansett vil utbyggingen med all sannsynlig øke behovet for barnehageplasser. Dette vil man derfor måtte komme tilbake til i forbindelse med senere rullinger av barnehagebehovsplanen.

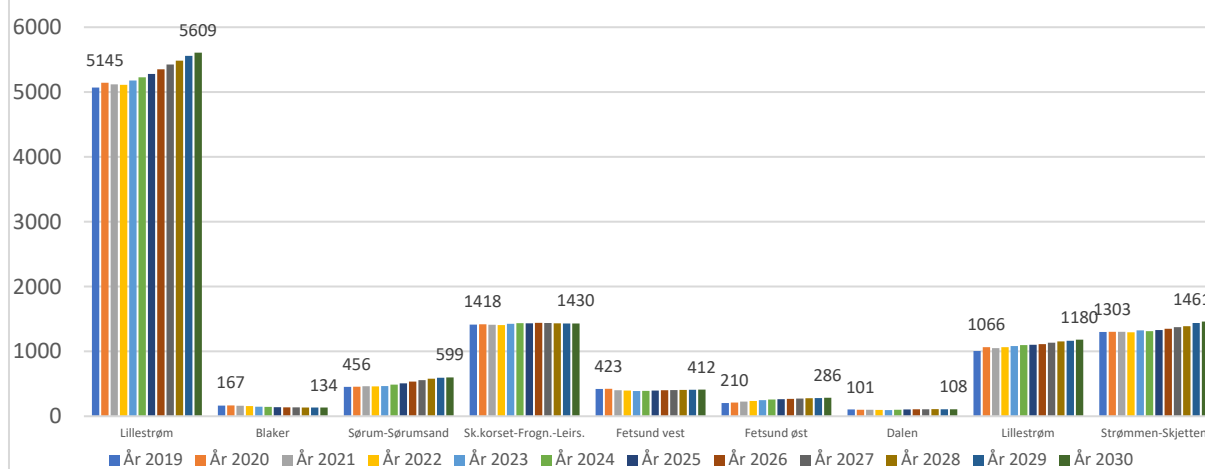
Tabellen nedenfor viser hvordan befolkningsveksten i planperioden fordeler seg på aldergruppene.

*per 01.01

I tabell 5.1b er tallene for aldersgruppen 1-5 år fordelt på barnehageområdene. Som det fremgår, er veksten ujevnt fordelt og sammenfaller i hovedsak med det som er definert som prioriterte vekstområder.

Fig. 5.1b Prognose 1- 5 år åringers år* 2020-2030 Lillestrøm kommune og per barnehageområde

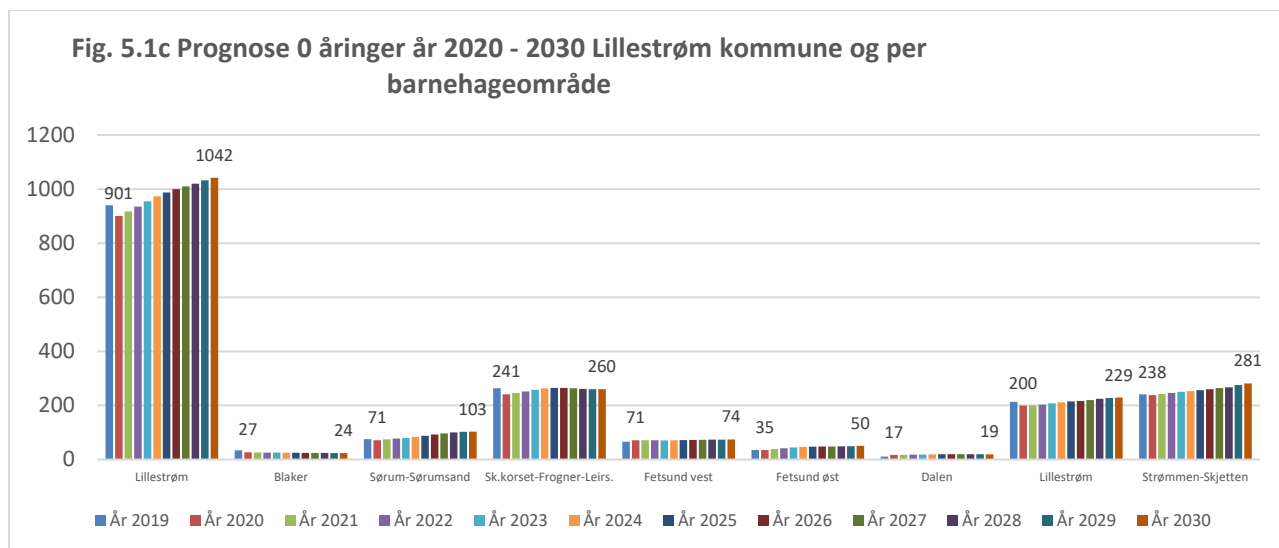
*per 01.01

Tabellen nedenfor viser fordelingen av veksten på barnehageområdene og prosentvis effekt i planperioden.

Barnehageområde	Økning	Nedgang
Lillestrøm	10,7	
Skedsmokorset, Frogner og Leirsund	0,01	
Sørums og Sørumsand	33,4	
Blaker		19,7
Strømmen og Skjetten	12,13	
Fetsund vest		2,6
Fetsund øst	36,2	
Dalen	6,9	

Barnehageområde Skedsmokorset, Frogner og Leirsund har et stabilt barnetall gjennom hele planperioden, og mellom 25 og 30 prosent av 1-5-åringene i Lillestrøm kommune bor i dette området. Av de 8 sonene i området er det imidlertid fem som har nedgang, to er stabile mens ett område, Frogner, har relativt sterk vekst. Situasjonen er den samme i område Lillestrøm, hvor barnetallene i sonene Kjeller og Vigernes er relativt stabile, mens de øker sterkt i Volla og Kjellervolla. Det må derfor gjøres sonevise vurderinger, særlig i de store barnehageområdene, for å sikre at kapasiteten også her best mulig avspeiler befolkningsstrukturen.

I figur 5.1c er 0-åringene fordelt på samme måte som 1-5-åringene. Profilene på fordelingen mellom barnehageområdene vil være den samme for de to aldersgruppene.

5.2 Kapasitet og kapasitetsbehov i planperioden

For å gjøre beregninger av behovet for barnehageplasser et antall år frem i tid, må det gjøres vurderinger av etterspørselen etter barnehageplasser, dvs. hvilken dekningsgrad en skal legge til grunn for planen. Begrepet dekningsgrad betegner dermed andelen barn i barnehage i prosent av folkemengden i tilsvarende aldersgruppe.

Etterspørselen etter plass i barnehage har de siste fem årene økt noe, i all hovedsak innenfor aldersgruppen 1-3 år. En kompliserende faktor i vurderingen av fremtidig etterspørsel er at den påvirkes av endringer innenfor velferdspolitikken, senest ved de nye bestemmelsene for utbetaling av kontantstøtte som ble iverksatt i 2017. Også endringer i maksprisen kan påvirke etterspørselen. Videre må det påregnes at det alltid vil være et antall barn som har barnehageplass i en annen kommune enn hjemkommunen.

Retten til barnehageplass fra august gjelder barn som fyller ett år innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass. Barn som fyller ett år i september, oktober eller november det året det søkes om barnehageplass, har rett til å få plass innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år. I tillegg vil det alltid være barn og familier som med behov for plass uten at det foreligger en rett etter loven. Dette gjelder f. eks. familier som kommer tilflyttende midt i barnehageåret og i noen tilfeller såkalte 0-åringer. Det er vanlig å regne at det i sistnevnte gruppe vil være ca. 5 prosent som har behov for plass.

Det vil ut fra dette alltid ligge et element av skjønn bak beregningen av kapasitetsbehovene, men det foreslås å legge en dekningsgrad på 93 prosent til grunn for dimensjoneringen av barnehage tilbudet i planperioden. Dette er den dekningsgrad Sørum har lagt til grunn i sitt planverk, som for øvrig er noe høyere enn det Skedsmo har basert sine beregninger på. Sørum hadde ved overgang til Lillestrøm kommune den høyeste dekningsgraden av de tre kommunene.

Som tabell 5.1b viser er det 5145 barn i alderen 1-5 år per 01.10.19 i Lillestrøm kommune. Ut fra prognosen vil dette stige til 5609 i 2030.

4615 barn har plass i barnehage i 2019/2020. Av disse er 1593 under tre år og 3022 over.

Andelen barn under tre år utgjør dermed 34,5 prosent. Siden det gjelder ulike normer både for areal- og personaldekning for disse to gruppene, vil dette være et viktig tall i plansammenheng.

Ut fra tallene ligger dekningsgraden i dag på 89,7 %. Med utgangspunkt i en dekningsgrad på 93 vil det i Lillestrøm kommune være behov for 5216 barnehageplasser ved utløpet av planperioden. Ved en dekningsgrad på 94 vil tallet øke til 5272. 5250 plasser, basert på en prosentvis fordeling av barn over og under tre år på 65/35, kan derfor være et relevant måltall.

Det har vist seg vanskelig å beregne den samlede faktiske kapasiteten i kommunen, og noen steder er det et til dels betydelig avvik mellom det antall plasser som fremkommer ut fra godkjent leke- og oppholdsareal og det antall barn som er tatt opp i den enkelte barnehage. Dette innebærer at det er store forskjeller i areal per barn. Årsakene til dette kan ligge flere steder. En kan være at kapasitetsutnyttelsen varierer med bakgrunn i søkertall. Får man ikke fylt opp plassene, må bemanningen tilpasses det faktiske antall barn. Videre vil normene for pedagogisk bemanning kunne gi uforholdsmessig høye kostnader i de tilfeller hvor f. eks inntak av ett ekstra barn utløser et helt årsverk ekstra.

En annen årsak kan ligge i tilretteleggingen av arealene. Disse kan være utformet og organisert slik at det påvirker arealeffektiviteten. Er store deler av arealene utformet som fellesarealer vil det kunne redusere basisarealene så mye at barnetallene må tas ned. Begrepet kapasitetsspenn betegner det antall barn, avhengig av alderssammensetningen, en barnehage kan ta imot ut fra godkjent leke- og oppholdsareal. En barnehage vil normalt ikke ha en oppfyllingsgrad på 100 prosent, og støttearealene, f. eks. garderobene, vil i alminnelighet heller ikke være dimensjonert for dette.

For øvrig organiseres barnegruppene ut fra søkermassen hvert år avhengig bl.a. av andelen søkere over og under tre år. Antall plasser og kapasitet varierer derfor fra det ene år til det andre med mulighet for å regulere og gjøre tilpasninger etter faktiske behov. Slik vil forvaltningen av dette området aldri være statisk, men snarere svært dynamisk. En beregning av kommunens samlede kapasitet med de forbehold som er nevnt over, herunder en normal fordeling av barn over og under 3 år, viser et samlet antall plasser barnehageåret 2019/2020 på 4816. Den ledige kapasiteten kan i all hovedsak forklares med lavere oppfyllingsgrad i enkelte barnehager utenfor de prioriterte vekstområdene i tillegg til at det til enhver tid vil være plasser ledige som følge av familier som flytter. Disse vil imidlertid normalt bli fylt opp fortløpende av barn på venteliste og barn som kommer tilflyttende. Med de kapasitetsutvidelser som allerede er vedtatt og/eller under realisering vil antall plasser barnehageåret 2020/2021 øke til 4853 og ytterligere til 4920 i 2021/2022.

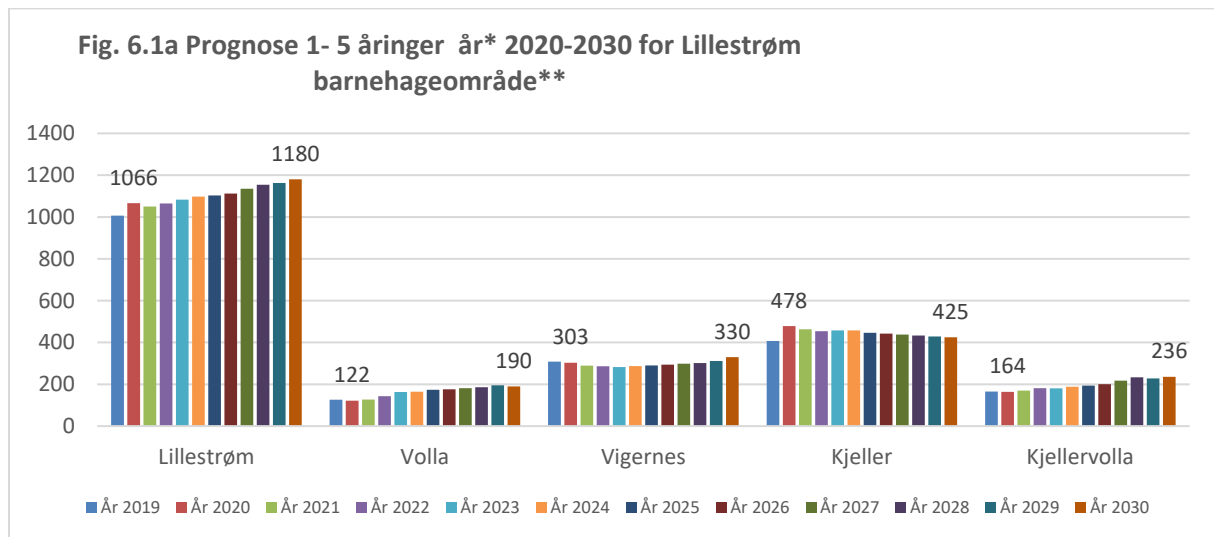
6 Oversikt over barnehageområdene

6.1 Lillestrøm

Barnehageområdet omfatter sonene Kjeller, Kjellervolla, Volla og Vigernes. I dette området er det fem kommunale barnehager, fem private barnehager og tre familiebarnehager.

Lillestrøm barnehage flyttet i januar 2019 fra midlertidige paviljonger tilbake til rehabiliterte og utvidede lokaler. Dette ga en samlet kapasitetsøkning på 24 plasser.

6.1.1 Barnetallsutviklingen i området

*per 01.01 ** grunnkrets 414 og 419 er lagt til Lillestrøm barnehageområde og Kjeller barnehagesone.

6.1.2 Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov

Barnehageområde	Antall barn 1-5 år 31.12.19	Prognose 1-5 år 31.12.29	Antall barn i barnehage 2019-20	Kapasitet 2019-20	Kapasitetsbehov 2029-2030
Lillestrøm	1066	1180	1007	1033	1098

Barnehage	Sone	Eierform	Ant. avd./soner	Godkjent leke- og opph. areal	Kapasitets-spenn/max. kapasitet	Kapasitet
Lillestrøm	Vigernes	Kommunal	7	447	84-111	99
Lillehagen	Vigernes	Privat	5	389	73-97	82
Knerten	Vigernes	Familiebarnehage	1		4	4
Nordlandia Furulund	Volla	Privat	3	329,8	62-82	69
Sølepytten	Volla	Privat	1	78	14-19	18
Volla*	Kjellervolla	Kommunal	12			130 (183)
Måsan	Kjellervolla	Kommunal	4	262	49-65	54
Kjeller	Kjeller	Kommunal	3 soner	718	135-179	151
Riisløkka	Kjeller	Kommunal	4 soner	1040	196-260	220
Kanutten	Kjeller	Familiebarnehage	1			4
Espira Kunnskapsbyen	Kjeller	Privat	6	647	122-161	133
Holthagen	Kjeller	Privat	4	298,8	56-74	61
Lille Krabat	Kjeller	Familiebarnehage	1			8

*Volla barnehage er lagt inn med dagens kapasitet. Kapasitet etter ferdig utbygging i 2021 i parentes.

6.1.3 Kommunale barnehager i området

Lillestrøm barnehage ligger i et eldre villaområde ved Sørumparken. Bygget ble reist i

1901, og Sørums skole hadde tilhold her fram til den ble nedlagt i 1957. Lillestrøm barnehage ble etablert i bygget på 70-tallet. Det er et særpreget trehus i tre etasjer som i 1999 ble fullstendig rehabilitert med nye tekniske anlegg og nye romløsninger. Byggets alder gjør det likevel krevende å vedlikeholde og drifte.

Rehabilitering og utvidelse av Lillestrøm barnehage ble ferdigstilt desember 2018. Eksisterende bygg er samtidig noe ombygget. Et frittliggende bygg med tre avdelinger, personalrom, kontorer m.m. ga en total kapasitetsøkning på 24 plasser, fra 75 til 99.

Volla barnehage åpnet opprinnelig i 1980 i K. M. Nordangers vei 32. Som resultat av store setninger i grunnen måtte barnehagen etter noen år rives. Ny Volla barnehage stod ferdig i 1998 med gode og tidsmessige arealer ved siden av Kjellervolla skole.

Volla er en ressursbarnehage med to spesialpedagoger og en forsterket avdeling. Det betyr at avdelingen har tettere bemanning og større areal for å gi et godt tilbud til barn med behov for særskilt hjelp og støtte.

I forbindelse med behandlingen av årsbudsjett og handlingsprogram for 2018-2021, vedtok Skedsmo kommunestyre å rive, eventuelt bygge på Volla barnehage, og reetablere denne som en større barnehage. Arbeidet med prosjektet er samordnet med nye Sagelva barnehage og har blitt noe forsinket bl.a. på grunn av utfordringer med å få etablert erstatningslokaler for Sagelva i byggetiden. Byggestart vil være sommer 2020 med ferdigstillelse sommer/høst i 2021. Kapasiteten øker fra 80 plasser fordelt på 5 avdelinger til 183 plasser fordelt på 12 avdelinger og gir en total kapasitetsøkning på 103 plasser. Volla vil fortsatt være en ressursbarnehage hvor to av avdelingene vil være tilpasset barn med særlige behov. En av disse vil være tilrettelagt for barn med hørselshemming. Fra 2019/2020 er barnehagen etablert i midlertidige lokaler med plass til 130 barn.

Kjeller barnehage ble oppført i 1965. Bygget ble revet, og et nytt bygg stod ferdig i 2007 med tidsmessige løsninger og arealbruk og er nå en av kommunens største barnehager. I 2013 ble det foretatt en mindre arealrevisjon og ombygging for å avgrense arealer.

Barnehagen ligger på en stor bratt tomt som heller mot syd, og som byr på utfordringer om vinteren. Det er likevel enkelt atkomst og gode parkeringsforhold. 134 barn har plass i barnehagen 2019/2020.

Måsan barnehage ble opprettet i 1971 og er en fireavdelings barnehage med 54 barn. Den ligger i et villaområde i Lillestrøm med grei atkomst og en liten parkeringsplass. Barnehagen ble påbygget i 1997 med tidsmessig balansert ventilasjon. Likevel framstår barnehagen som en typisk barnehage fra 70-tallet med noe trange og begrensede arealer. Barnehagen er preget av mye slitasje, og uteområdet har dårlig drenering. Det er derfor et stort behov for oppgradering. 54 barn har plass i barnehagen.

Riisløkka barnehage er kommunens største barnehage med 220 plasser. Den åpnet i 2009 og er en moderne og funksjonell barnehage med landlig beliggenhet på Kjeller og rett ved OsloMet.

Barnehagen er bygget opp som en sonebarnehage med 54 heltidsplasser på hver av de 4

sonene. Det er foretatt mindre justeringer de seneste år for tydeligere å avgrense arealene. Riisløkka er ressursbarnehage. 2019/2020 har 199 barn plass i barnehagen.

6.1.4 Vurdering av kapasitetsbehov

Barnehageområde Lillestrøm har i dag en dekningsgrad på nær 94,5 % når en ser alle sonene under ett. Barnehageområdet er imidlertid stort, og det er behov for å gjøre sonevise vurderinger av kapasitet og kapasitetsbehov. Disse viser at det er relativt stor ubalanse i dekningsgrad mellom Kjeller og de tre øvrige sonene i området. Mens den i førstnevnte er på 113, er den utenfor sonen i underkant av 78. Ubalansen vil forsterkes gjennom planperioden fordi veksten vil komme i sonene Volla, Vigernes og Kjellervolla. Videre er det i dag også ubenyttet kapasitet i sone Kjeller.

En så vidt høy dekningsgrad som 94,5 indikerer likevel at det er en netto tilgang på søkere til dette området som skyldes sentral og gunstig beliggenhet sett i forhold til arbeidsreise og arbeidsplass for bosatte i andre deler av kommunen.

Tar man utgangspunkt i dagens dekningsgrad, vil kapasitetsbehovet i slutten av perioden ligge på 1115 plasser, eller ca. 100 flere enn i dag. I lys av forannevnte kan det likevel være riktig å planlegge for en noe høyere dekningsgrad.

Når Volla barnehage er etablert i nytt bygg høsten 2021, blir barnehageområdet tilført 53 ekstra plasser.

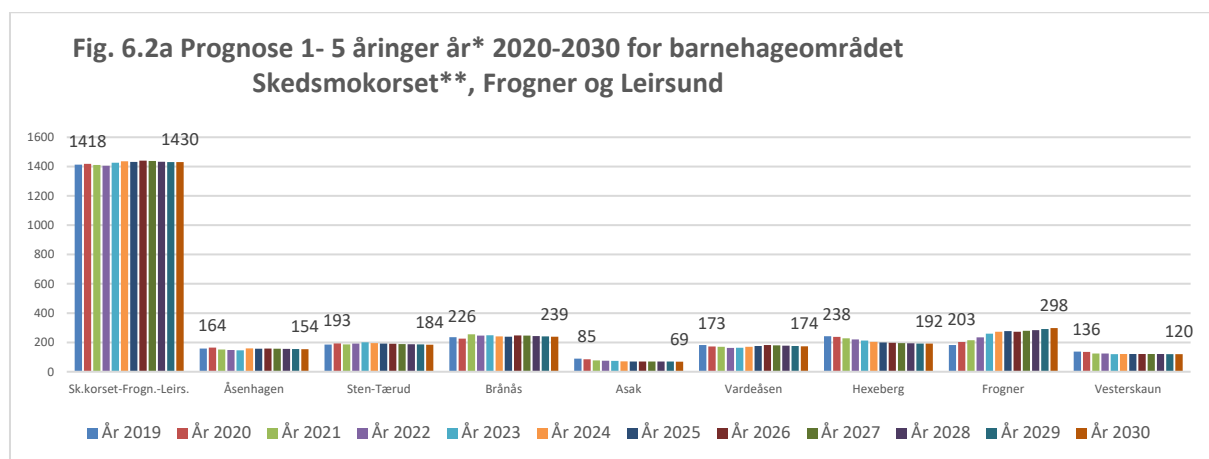
Det er avsatt tomt for en åtte-avdelings barnehage i reguleringsplanen for Nesgata 19 i forbindelse med boligprosjektet *Kvarteret* ved Norges Varemesse. Åtte avdelinger gir inntil 130 plasser, noe som vil gi en tilstrekkelig kapasitetsutvidelse til å møte behovene i planperioden.

Ytterligere kapasitetsutvidelser bør komme der behovet er størst, dvs. sentralt i Lillestrøm by innenfor sonene Volla, Vigernes og Kjellervolla. Også innenfor flyplassområdet vil det være behov for å avsette areal til barnehage(r).

6.2 Skedsmokorset, Frogner og Leirsund

Barnehageområdet omfatter sonene, Brånås, Åsenhagen, Sten-Tærud, Vardeåsen, Hexeberg, Frogner, Vesterskaun og Leirsund. I dette området er det sju kommunale barnehager, 12 private barnehager og to familiebarnehager.

6.2.1 Barnetallsutviklingen i området

*per 01.01 ** grunnkrets 414 og 419 er lagt til Lillestrøm barnehageområde og Kjeller barnehagesone.

6.2.2 Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov

Barnehageområde	Antall barn 1-5 år 31.12.19	Prognose 1-5 år 31.12.29	Antall barn i barnehage 2019-20	Kapasitet 2019-20	Kapasitetsbehov 2029-2030
Skedsmokorset, Frogner, Leirsund	1418	1430	1340	1401	1330

Barnehage	Sone	Eierform	Ant. avd./soner	Godkjent leke- og opph. areal	Kapasitets-spenn	Kapasitet
Tæruddalen	Brånås	Kommunal	3	201	37-50	41
Brånåstoppen	Brånås	Privat	5	380,7	71-95	85
Solhaug	Brånås	Privat	4	349	65-87	58
Skolseggli	Brånås	Privat	5	406,4	76-101	87
Korshagen	Åsenhagen	Kommunal	5	364	68-91	79
Åsenhagen	Åsenhagen	Kommunal	3	246	46-61	50
Vardeåsen	Vardeåsen	Kommunal	5	406	76-101	74
Varden	Vardeåsen	Privat	4	349	65-87	53
Sten-Tærud	Sten-Tærud	Privat	6	582	109-145	102
Toppen	Sten-Tærud	Privat	4	348,8	65-87	68
Hundremeter-skogen	Vesterskaun	Familie-barnehage			10	10
Skarstubben	Frogner	Familie-barnehage			5	5
Frogner	Frogner	Kommunal	4	328	62-82	65
Brusletta	Frogner	Privat	4	388	73-97	72
Hoppensprett	Frogner	Privat	3	153	29-38	34
Lindeberg	Frogner	Privat	5	458	86-114	90
Fjellbovegen	Hexeberg	Kommunal	5	623,5	117-155	109
Sorknes	Hexeberg	Privat	4	321,3	60-80	54
Vardefjellet	Hexeberg	Privat	7	642	121-160	110
Lunderåsen	Vesterskaun	Privat	2	402	76-100	78
Asak	Leirsund	Kommunal	2 baser	361	68-90	77

6.2.3 Kommunale barnehager i området

Tæruddalen barnehage sto ferdig i 1988 og ligger ved rekkehusbebyggelsen i Tæruddalen med skogen som nabo. Barnehagen framstår som en typisk eldre barnehage med noe

trange og begrensede arealer og er preget av slitasje. Tidligere hadde barnehagen en avdeling i gamle Tærud skole, men denne ble avviklet høsten 2015. Barnehageåret 2019/2020 har 40 barn, fordelt på tre avdelinger, plass i barnehagen.

Korshagen barnehage ble bygget i 1970 og ligger på Skedsmokorset i tilknytning til rekkehusbebyggelsen i Korshagen med enkel atkomst fra Trondheimsveien. Barnehagen ble påbygget 1996/1997 og ytterligere rehabilitert og påbygget i 2003. Dette ga vesentlig bedre forhold for både barn og ansatte, men barnehagen framstår likevel som en tidstypisk barnehage fra 70-tallet med noe trange arealer og mye slitasje. Barnehagen har 5 avdelinger med til sammen 75 barn.

Åsenhagen barnehage ligger midt inne i rekkehusbebyggelsen i Åsenhagen, skjermet for trafikk. I 2019/2020 har 48 barn plass i barnehagen. Atkomst- og parkeringsforhold er vanskelige. Det er fine turområder i nærheten av barnehagen. Barnehagen ble noe påbygget i 2000, og det ble samtidig etablert et balansert ventilasjonsanlegg. Deler av barnehagen er likevel tidstypisk for barnehager fra 70-tallet med trangboddhet og begrensede arealer. Barnehagen er preget av slitasje.

Vardeåsen barnehage ble etablert i 1997 som en del av Vardeåsen nærmiljøsentert og ligger ved foten av Vardeåsen på Skedsmokorset. Barnehagen har eget stort uteareal. Opprinnelig planløsning er med et fellesareal i midten hvor hver avdeling avsto et antall kvadratmeter, noe som har medført små avdelinger. God atkomst og gode parkeringsmuligheter.

Vardeåsen har fem avdelinger med til sammen 71 barn. Barnehagen er også en ressursbarnehage med en forsterket avdeling. Det betyr at avdelingen har tettere bemanning og større areal for å gi et godt tilbud til barn med behov for særskilt hjelp og støtte.

Frogner barnehage ligger sentralt på Frogner og er en fireavdelings barnehage. Den åpnet i 1987 som to-avdelings barnehage. Barnehagen ble utvidet i 1993 og i 2002 og har i dag kapasitet til mellom 61 og 82 barn, avhengig av aldersfordelingen. I hovedsak er bygget godt tilpasset de behov barnehagen har. Barnehageåret 2019/2020 har barnehagen 63 barn plass i barnehagen.

Fjellbovegen barnehage åpnet i 2015 og ligger øverst på Vardefjellet med nærhet til marka. Totalkapasiteten har ikke vært fullt utnyttet de første driftsårene. Barnehageåret 2019/2020 har 80 barn plass i barnehagen. Uteområdet er utformet på en måte som gir barna positive opplevelser i naturen og erfaringer med ulikt terreng. Fjellbovegen er etablert med grendehusfunksjon som er mye brukt av lokalbefolkningen.

Asak barnehage er samlokalisert med Asak skole. Barnehagen åpnet i desember 2012 i nye og hensiktsmessige lokaler og med gode utearealer. 2019/2020 har 76 barn plass i barnehagen. Det er gode atkomstforhold og felles parkering med skolen.

6.2.4 Vurdering av kapasitetsbehov

Barnehageområde Skedsmokorset, Frogner, Leirsund er blant kommunens største med over 1400 barn mellom 1 og 5 år. Dekningsgraden i området er på hele 94,5 %, noe som skyldes den høye dekingen i sonene Frogner og Hexeberg. Her bor 441 barn i aktuell aldersgruppe, mens hele 496 barn har barnehageplass i området, uten at kapasiteten med det er fullt

utnyttet. Dette gir en dekningsgrad på 112,5. Øvrige soner har ca. 90 med unntak av Vesterskaun hvor den ligger på 70.

Den høye dekningsgraden i de to sonene indikerer at mange familier har søkt eller er tildelt plass utenfor egen sone.

Barnetallene i perioden vil ligge stabilt eller gå noe ned i alle sonene i området med unntak av Frogner. Her vil det være en vekst på nær 100 barn.

Med en dekningsgrad på 93 vil det ved utløpet av planperioden og med utgangspunkt i antall barn i området, være behov for 1330 barnehageplasser. Overkapasiteten i sonene Frogner og Hexeberg, herunder ubenyttet kapasitet ved Fjellbovegen, og nedgang i antall barn i sone Hexeberg, vil dermed gi tilstrekkelig kapasitet til møte den beregnede barnetallsveksten i sonen. Om veksten skulle bli høyere ligger det tilstrekkelig margin til også å møte denne.

Eksisterende kapasitet kan derfor være dimensjonerende for kapasiteten i hele planperioden

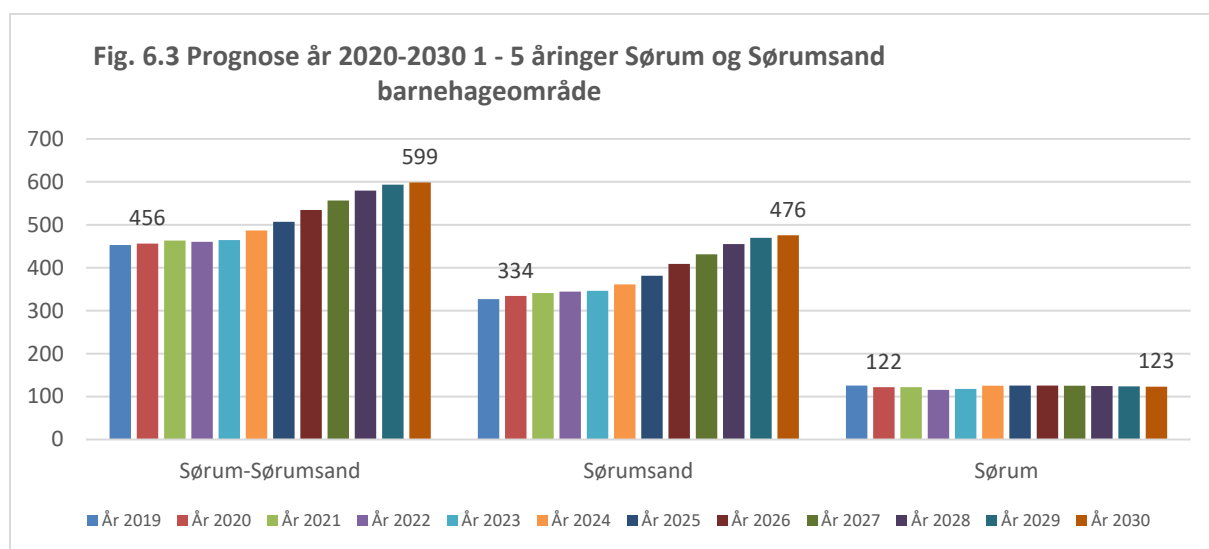
Noen kommunale barnehager er i dårlig forfatning og lite tilpasset dagens krav til barnehagedrift. Dette gjelder Åsenhagen, Korshagen og Tæruddalen. Å erstatte en eller flere av disse med et nytt bygg kan gi et bedre tilbud og samtidig være et ledd i en omstrukturering av tilbudet sentralt på Skedsmokorset. Det forutsettes ellers at Vardeåsen barnehage kan opprettholdes som i dag ved en utbygging av Vardeåsen skole og en høyere kapasitetsutnyttelse på Fjellbovegen.

Ytterligere kapasitetsbehov vil kunne dekkes innenfor regulert areal på Hvalsjordet på Frogner.

6.3 Sørumsand og Sørumsand

Barnehageområdet omfatter sonene Sørumsand og Sørumsand, og det er to kommunale og tre private barnehager innenfor området.

6.3.1 Barnetallsutviklingen i området

6.3.2 Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov

Barnehageområde	Antall barn 1-5 år 31.12.19	Prognose 1-5 år 31.12.29	Antall barn i barnehage 2019-20	Kapasitet 2019-20	Kapasitetsbehov 2029-2030
Sørum og Sørumsand	456	599	418	443	557

Barnehage	Sone	Eierform	Ant. avd./soner	Godkjent leke- og opph.areal	Kapasitets-spenn	Kapasitet
Nordli	Sørum	Kommunal	5	510	96-127	100
Idrettsparken	Sørumsand	Kommunal	6	610	115-152	110
Sennerud	Sørumsand	Privat	3	235,3	44-58	53
Skogkanten	Sørumsand	Privat	4	347	65-86	68
Sørumsand	Sørumsand	Privat	6	584,2	110-146	112

6.3.3 Kommunale barnehager i området

Nordli barnehage ligger ved Lørenfallet. Den ble opprettet i 1977 og har blitt utvidet flere ganger opp gjennom årene. Barnehagen har kapasitet på inntil 127 barn, men med 85 barn 2019/2020 er ikke kapasiteten fullt utnyttet. Barnehagen har fem avdelinger, herunder en spesialavdeling tilrettelagt for barn med særlige behov. Barnehagen flyttet inn i nytt bygg i 2011 og har godt tilrettelagte arealer for driften. Uteområdet er en viktig ressurs i arbeidet.

Idrettsparken barnehage ligger sentralt på Sørumsand sammen med Sørumsand helsestasjon og åpnet i 2008. Barnehagen har seks avdelinger og godt tilrettelagte arealer for virksomheten. 108 barn har plass i barnehagen 2019/2020.

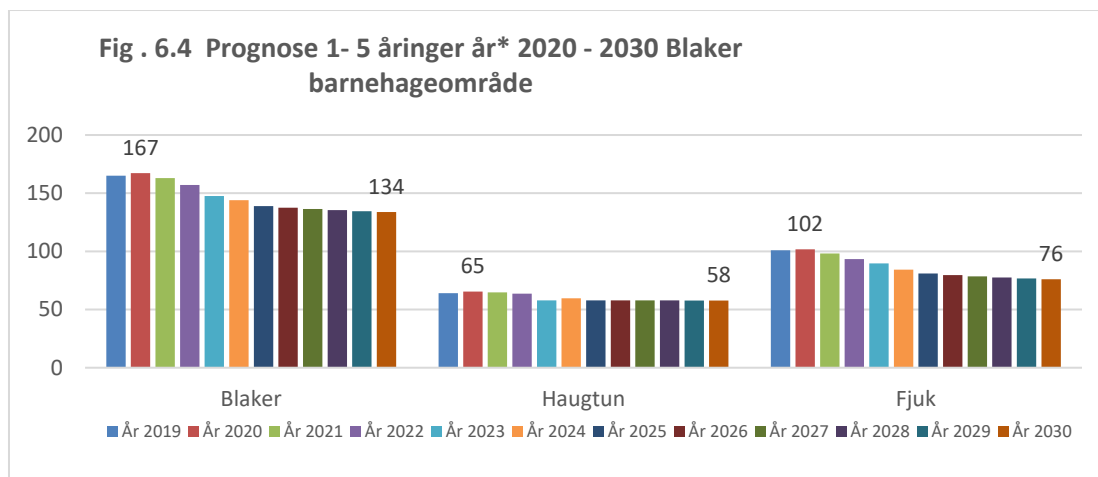
6.3.4 Vurdering av kapasitetsbehov

Området har i dag en dekningsgrad på nær 92 %. I sone Sørumsand ligger den i overkant av 100, mens den i sone Sørum ligger på ca. 70. Fram til 2030 er det prognostisert en vekst i antall 1-5-åringer i sone Sørumsand på 142 barn. Tallene er relativt stabile fram til 2024-2025, deretter vil tallene stige med 120 barn fra 2025 til 2030, til 476. I sone Sørum vil tallene holde seg stabile hele perioden. Om en regner 93 % av det totale antall barn i området, 599, vil 557 ha behov for plass. Dette er 139 flere plasser enn i dag. Her er barn utenfor de to sonene holdt utenfor. Dette tilsier at ledig kapasitet må tas i bruk og at det må skje kapasitetsutvidelser i form av nybygging og/eller utvidelser av eksisterende barnehager. Nødvendig tilleggs kapasitet bør være på plass til barnehageåret 2024/2025.

6.4 Blaker

Barnehageområdet består av sonene Haugtun og Fjuk, og det er en kommunal barnehage, en privat og en familiebarnehage innenfor området.

6.2.1 Barnetallsutviklingen i området

*per 01.01

6.2.2 Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov

Barnehageområde	Antall barn 1-5 år 31.12.19	Prognose 1-5 år 31.12.29	Antall barn i barnehage 2019-20	Kapasitet 2019-20	Kapasitetsbehov 2029-2030
Blaker	167	134	141	172	125

Barnehage	Sone	Eierform	Ant. avd./soner	Godkjent leke- og opph. areal	Kapasitets-spenn	Kapasitet
Fjuk oppv.senter	Fjuk	Kommunal	3	432	81-108	89
Camembert'n	Haugtun	Privat	2	399,3	60-80	73
Jensrud	Fjuk	Familiebarnehage				10

6.2.3 Kommunale barnehager i området

Fjuk oppvekstsenter åpnet i 2016, og barnehagen er en del av oppvekstsenteret. Bygget er godt tilrettelagt med fleksible løsninger som kan tilpasses ulike barnegrupper, og har en del arealer sammen med skolen. Totalkapasiteten er ikke fullt utnyttet. Barnehageåret 2019/2020 har 57 barn plass i barnehagen.

6.2.4 Vurdering av kapasitetsbehov

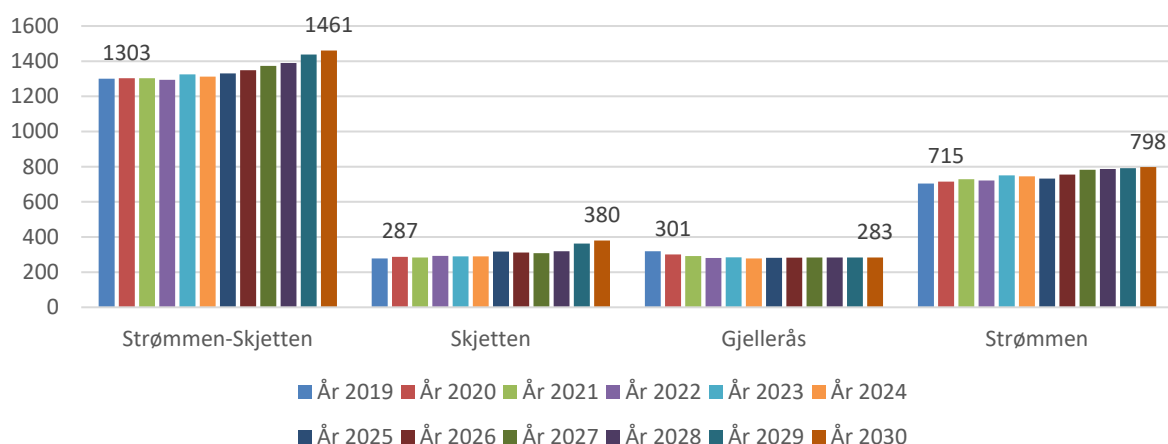
Barnehageområdet har i dag en dekningsgrad på 84,5 %. Med en prognostisert nedgang i barnetallene og en dekningsgrad på 93 vil det være behov for 125 plasser ved utløpet av planperioden. Dette tilsier en overkapasitet noe over det man har i dag.

6.5 Strømmen og Skjetten

Barnehageområdet omfatter sonene, Gjellerås, Skjetten og Strømmen. I dette området er det åtte kommunale barnehager, fem private barnehager og sju familiebarnehager.

6.5.1 Barnetallsutviklingen i området

Fig. 6.5 Prognose 1- 5 åringer år 2020-2030 for Strømmen-Skjetten barnehageområde

*per 01.01

6.5.2 Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov

Barnehageområde	Antall barn 1-5 år 31.12.19	Prognose 1-5 år 31.12.29	Antall barn i barnehage 2019-20	Kapasitet 2019-20	Kapasitetsbehov 2029-2030
Strømmen og Skjetten	1303	1461	1061	1083	1359

Barnehage	Sone	Eierform	Ant. avd./soner	Godkjent leke- og opph. areal	Kapasitets-spenn	Kapasitet
Melby	Gjellerås	Kommunal	5	339,4	64-84	72
Uglebakken	Gjellerås	Kommunal	4	280,2	52-70	60
Linbråten	Gjellerås	Kommunal	11	807,3	152-201	175
Breidablikk	Gjellerås	Kommunal	5	311,4	58-77	72
Valstad-toppen	Gjellerås	Privat	1	131,3	24-32	18
Rosenknoppen	Gjellerås	Familiebarnehage				4
Løvehjerte	Skjetten	Privat	7	397	74-99	86
Kragerud	Skjetten	Privat	2 soner	304	57-76	60
Lahaug	Skjetten	Privat		165	41	28
Bitteliten	Skjetten	Familiebarnehage				10
Hakkebakke-skogen	Skjetten	Familiebarnehage				4
Pelikan	Skjetten	Familiebarnehage				4
Hagan	Strømmen	Kommunal	4	257	48-64	54
Strømmen	Strømmen	Kommunal	7	442,3	83-110	93
Sagelva	Strømmen	Kommunal	12	806,3 (856)		169 (183)
Bråtejordet	Strømmen	Kommunal	8	737,6	139-184	129
Noahs ark	Strømmen	Privat	2	125	23-31	27
Portveien	Strømmen	Familiebarnehage				10
Tott	Strømmen	Familiebarnehage				4

Svanen	Strømmen	Familiebarnehage				4
--------	----------	------------------	--	--	--	---

*Sagelva barnehage er lagt inn med dagens kapasitet. Kapasitet etter ferdig utbygging i 2021 i parentes.

6.5.3 Kommunale barnehager i området

Melby barnehage ligger nederst i Skjettenbyen ut mot dalen. Barnehagen ble bygget i 1979 og påbygget og noe rehabilitert i 2004 med oppjustering av tekniske anlegg. Deler av barnehagen er likevel tidstypisk for barnehager fra 70-tallet med noe trange og begrensede arealer. Barnehagen har en svært liten egen parkeringsplass, og atkomstforholdene må betegnes som vanskelige. Foreldre og ansatte kan benytte parkeringsplass i Granneveien (felles med Linbråten og Uglebakken barnehage). 70 barn har plass i barnehagen 2019/2020.

Uglebakken barnehage ble bygget i 1972 og ligger i tilknytning til rekkehusbebyggelsen i Skjettenbyen. Atkomstforholdene er vanskelige, og barnehagen har ikke egen parkeringsplass. Ansatte og foresatte er henvist til å benytte borettslagets parkering eller parkeringsplass i Granneveien ca. 400 meter unna (felles med Linbråten og Melby barnehage). Ca. ¼ av tomta skråner bratt mot sydøst, og brukes ikke i praksis. Barnehagen ble påbygget i 1997, hvor det samtidig ble installert balansert ventilasjonsanlegg. Det er en typisk barnehage fra 70-tallet med noe trange og begrensede arealer som er preget av mye slitasje. Uglebakken har en uegnet beliggenhet og et vedlikeholds-/rehabiliteringsbehov som vil være svært kostnadskrevende, og barnehagen vurderes som saneringsmoden. 60 barn har plass i barnehagen 2019/2020.

Linbråten barnehage ligger i rekkehusområdet i Landskronaveien i Skjettenbyen, og er i bygget hvor tidligere Melby skole lå. Etter nedleggelsen av skolen ble det i 2008 foretatt en fullstendig rehabilitering og påbygging med nye tidsmessige arealer, nyere tekniske anlegg og heis. Barnehagen har 11 avdelinger, og 162 barn har plass i 2019/2020. Tomten er i flere plan og arealene for de minste er avgrenset. Gode parkeringsmuligheter ved barnehagen og på parkeringsplass i Granneveien (felles med Uglebakken og Melby barnehage).

Linbråten er en ressursbarnehage med to spesialpedagoger og en forsterket avdeling. Det betyr at avdelingen har tettere bemanning og større areal for å gi et godt tilbud til barn med behov for særskilt hjelp og støtte.

Breidablikk barnehage ligger i kanten av rekkehusbebyggelsen i Glostrupveien mot Bråteveien og ble bygget i 1976. Barnehagen ble påbygget og noe rehabilitert i 2003, noe som ga bedre forhold for barn og ansatte. Likevel framstår barnehagen som en typisk barnehage fra 70-tallet med noe trange og begrensede arealer. Begrensede parkeringsmuligheter. Barnehagen ligger i dal hellende mot nord, og både uteområdet og bygning har en del problematikk knyttet til vann/drenering på grunn av beliggenheten. Breidablikk har et vedlikehold-/rehabiliteringsbehov som vil være svært kostnadskrevende, og vurderes som saneringsmoden. 71 barn har plass 2019/2020.

Hagan barnehage er en fireavdelings barnehage med 54 barn og ligger i villaområde nær Gamle Strømsvei på Strømmen. Grei atkomst, men med en liten parkeringsplass. Barnehagen ble bygget i 1976 og påbygget og noe rehabilitert i 2013, noe som har gitt bedre forhold for både barn og ansatte. Likevel framstår også denne barnehagen som en typisk

barnehage fra 70-tallet med noe begrenset areal. Tomt på to flate plan som er noe begrenset på grunn av høyspentledning som går gjennom villabebyggelsen. Bruken av utearealet i forhold til høyspentledningen er avklart med netteier. Barnehagen har en del slitasje og dreneringsproblemer.

Strømmen barnehage ble opprettet i 1953, og er dermed en av kommunens eldste barnehager. Den ligger i et boligområde nordøst i Strømmen med begrensede parkeringsmuligheter. Barnehagen ble ombygget i 2002 med nye tekniske anlegg. I 2017 ble den utvidet med tre avdelinger i et nytt frittstående bygg samtidig som eksisterende bygg ble ombygget og rehabilitert.

Strømmen er en ressursbarnehage med to spesialpedagoger og tre forsterkede avdelinger med til sammen 93 barn. Det betyr at avdelingene har tettere bemanning og større areal for å gi et godt tilbud til barn med behov for særskilt hjelp og støtte. Den ene av disse tre avdelingene er et tilbud på nivå 3, hvor det er inntil fem plasser for barn med alvorlige funksjonsnedsettelse.

Sagelva barnehage er i en paviljong opprinnelig bygget i 1995 i samarbeid mellom Skedsmo, Lørenskog og Rælingen for å gi norskopplæring til innvandrere. I 2008 ble voksenopplæringen flyttet til leide lokaler på Skedsmokorset, og lokalene og uteområdet ble ombygget og tilpasset for barnehagedrift. Barnehagen har atkomst fra Fjellhamarveien og gode parkeringsmuligheter. Til tross for stor bil- og togtrafikk i området har barnehagen et skjermet uteområde mot Sagelva og turveiene i området. Paviljongen er i så dårlig forfatning at den er uegnet for barnehagedrift og vurdert som saneringsmoden.

I forbindelse med behandlingen av årsbudsjett og handlingsprogram 2018-2021, vedtok Skedsmo kommunestyre å rive Sagelva barnehage og reetablere den som en større barnehage. Dette medfører en utvidelse fra 122 plasser fordelt på 9 avdelinger til 183 plasser fordelt på 12 avdelinger, og gir en total kapasitetsøkning på 61 plasser. En av avdelingene vil være tilpasset barn med særlige behov. 2019/2020 er kapasiteten utvidet, og 169 barn har plass i barnehagen.

Arbeidet med prosjektet er samordnet med nye Volla barnehage, jf. 6.1.3, og har blitt noe forsinket bl.a. på grunn av utfordringer med å få etablert erstatningslokaler for Sagelva i byggetiden. Disse vil stå klare ved Strømmen stadion i mai, og byggestart vil være sommer 2020 med ferdigstillelse sommer/høst i 2021.

Bråtejordet barnehage åpnet i helt nye og tidsmessige lokaler 1. august 2016 og er nabo til Bråtejordet skole. Barnehagen har åtte avdelinger med til sammen 127 barn og ligger fint til på Bråtejordet med utsikt og nærhet til skogen. Det er opparbeidet et variert og flott uteområde med tilgang til skog i nærheten. Noe begrensede parkeringsmuligheter.

6.5.4 Vurdering av kapasitetsbehov

Dekningsgraden i barnehageområdet sett under ett er lav, kun 81,5 %. Sonevis er i tillegg dekningen svært ujevnt fordelt. For sone Gjellerås ligger den på hele 133, mens den i sonene Skjetten og Strømmen ligger på hhv 67 og 68. For familier bosatt på Skjetten vil dette i mindre grad være merkbart, men avstandene fra Strømmen er lengre, og familier her vil i mange tilfeller kunne få lang reiseavstand til barnehagen.

Bakgrunnen for denne ubalansen ligger i de demografiske endringene som har skjedd de siste årene. Endringene kjennetegnes særlig av den sterke barnetallsveksten på Strømmen og i noen grad også på Skjetten. Tilsvarende har tallene for sone Gjellerås gått gradvis nedover, en utvikling som vil fortsette. Ubalansen vil derfor forsterkes utover i planperioden. Dette illustrerer betydningen av å planlegge en barnehagestruktur som er tilstrekkelig robust til å stå seg over tid selv om det skjer endringer i befolkningsstrukturen, jf pkt. 3.5 hvor dette poenget understrekes særskilt.

Legger man en dekningsgrad på 93 til grunn, vil kapasitetsbehovet i slutten av perioden vil ligge på ca. 1360 plasser, dvs. 275 plasser flere enn i dag. Når økningen blir så vidt stor, skyldes det at dekningsgraden i dag er lav. Full barnehagedekning for barn og familier i dette området forutsetter dermed overkapasitet i andre områder. Den høye dekningsgraden i sone Kjeller er for eksempel med og avhjelper denne ubalansen. En økning av dekningsgraden i Strømmen og Skjetten opp mot 93 vil ha som konsekvens at overkapasiteten vil øke ytterligere i soner hvor det i dag er overkapasitet og gjøre det nødvendig å ta kapasiteten ned. Dette vurderes likevel som riktig selv om dette skulle medføre nedlegging av plasser andre steder.

Mesteparten av den kapasitetsutvidelse som nye Sagelva barnehage gir, er forskuttet gjennom etablering av paviljonger, og nettoeffekten blir kun 14 plasser i 2021.

To av barnehagene i sone Gjellerås, Breidablikk og Uglebakken, er vurdert som saneringsmodne. Det er regulert tomt på den nordlige delen Melby-jordet, mellom Bråteveien og Guldhaug/Tømte. Tomten er på ca. åtte mål, og planen har vært å benytte denne tomta som erstatningstomt for Breidablikk og Uglebakken. Disse barnehagene har 132 plasser til sammen. En ny barnehage vil kunne gi omtrent det samme antall plasser eller noe høyere. Nettotilgangen på plasser ved nybygging vil uansett være begrenset.

Det er avsatt areal til barnehage i boligprosjektene ved Strømmens verksted og i Strandveien. Førstnevnte er ferdig detaljregulert, men utbygger har, under henvisning til at arealet ikke er tilstrekkelig til en åtte-avdelingsbarnehage, søkt om å få flytte barnehagen fra bakkenivå til tak på parkeringshus. Ut fra en barnehagefaglig vurdering vil dette ikke være å anbefale, og det er pt. usikkert om en slik løsning med de begrensninger den ville medføre, ville kunne godkjennes av kommunen som barnehagemyndighet. Alternativt vil det være aktuelt å redusere krav til barnehagens areal og kapasitet for å muliggjøre etablering på bakkeplan i det området som opprinnelig var regulert for formålet.

Den gamle tennisbanen på Strømmen er under omregulering. I den forbindelse åpnes mulighet for avsetting av areal til barnehage. Arealet som er på ca. 9 daa, hvorav 6 eies av kommunen, er godt egnet og stort nok til en barnehage på 8-10 avdelinger. Som alternativ til etablering på Strømmens verksted og de rammer og forutsetninger som pt gjelder for dette prosjektet, vil man på tennisbanen ha et vesentlig bedre utgangspunkt for en barnehageetablering.

Når det gjelder Strandveien er detaljreguleringsplanen førstegangsbehandlet, men det foreligger innsigelse fra fylkesmannen, og det er forventet mekling i mai måned d.å. I planforslaget er det avsatt 2,2 daa, og det er forutsatt at inntil 50 % av uteoppholdsarealet

kan etableres på tak. Ut fra denne forutsetningen vil det kunne tilrettelegges en barnehage på 6 avdelinger.

Det er igangsatt regulering av det gamle industriområdet i Skjærvaveien 22-38, og det legges til grunn at det her avsettes areal til en fem- eller seks-avdelings barnehage. Barnehagen vil dermed ligge nær den nye barneskolen og for øvrig ha en hensiktsmessig beliggenhet.

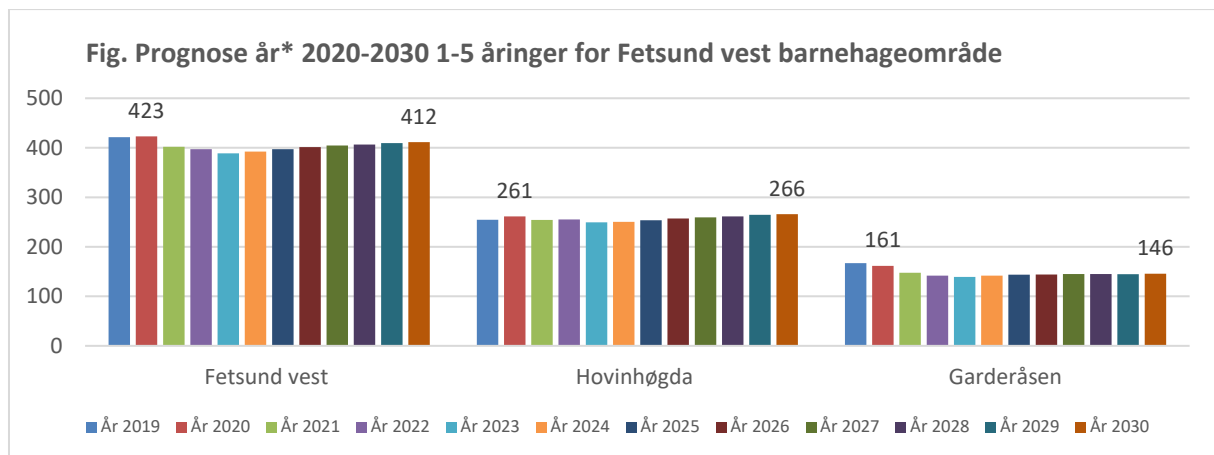
Nevnte prosjekter vil kunne gi mellom 200 og 300 nye plasser avhengig av hva som realiseres, dvs. tilnærmet det som er kapasitetsbehovet.

Framdriften i realiseringen av boligprosjektene vil avgjøre når prosjektene kan gjennomføres.

6.6 Fetsund vest

Barnehageområdet omfatter 2 kommunale og 3 private barnehager, alle i samme sone.

6.6.1 Barnetallsutviklingen i området

*per 01.01

6.6.2 Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov

Barnehageområde	Antall barn 1-5 år 31.12.19	Prognose 1-5 år 31.12.29	Antall barn i barnehage 2019-20	Kapasitet 2019-20	Kapasitetsbehov 2029-2030
Fetsund vest	423	412	387	400	383

Barnehage	Sone	Eierform	Ant. avd./soner	Godkjent leke- og opph. areal	Kapasitets-spenn	Kapasitet
Garderåsen		Kommunal	3	273,2	51-68	60
Tienbråten		Kommunal	9	784,5	148-196	144
Fetsund		Privat	4	376	70-94	64
Nerdrumshagen		Privat	3	309	58-77	60
Sommerly		Privat	4	318,8	60-79	72

*kun kom. barnehager.

6.6.3 Kommunale barnehager i området

Garderåsen barnehage ble tatt i bruk i 1989 som en tre-avdelingsbarnehage med 48 barn.

Etter en periode med utvidelser og drift i to bygg ble barnetallet i 2017 redusert fra noe over 100 til 60. Lokalene er ikke tidsmessige og bærer preg av slitasje, men barnehagen har et flott uteområde med egen bål plass og lavvo, og terreng som innbyr til lek og utforsking. 55 barn har plass i barnehagen 2019-2020.

Tienbråten barnehage sto ferdig høsten 2015 og har en kapasitet på 144 barn fordelt på 4 avdelinger for små barn og 5 avdelinger for store barn. Barnehagen har tidsmessige og godt egnede lokaler og et stort og flott uteområde med eget lekeområde for de minste og med skogen som nærmeste nabo. Barnehageåret 2019/2020 har 140 barn plass i barnehagen.

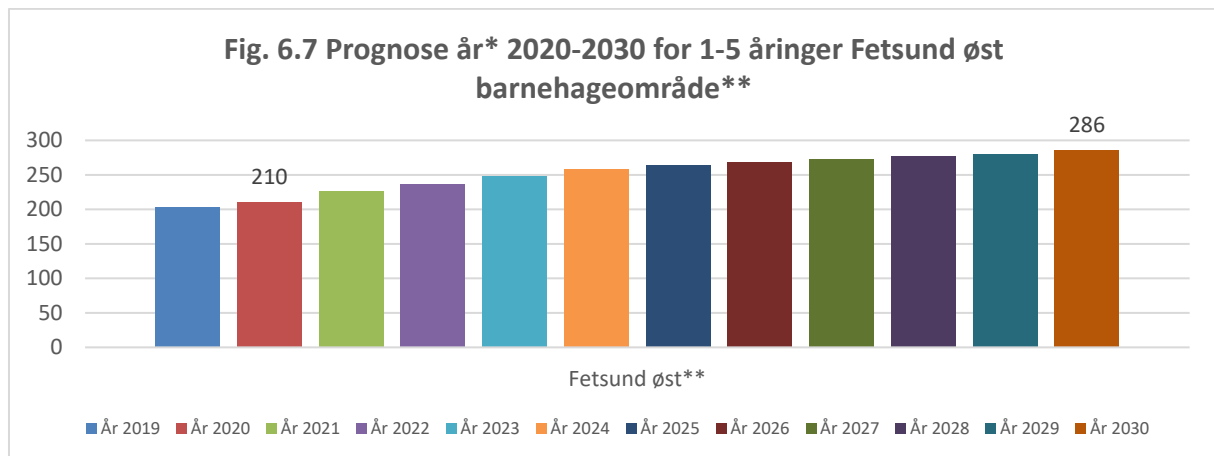
6.6.4 Vurdering av kapasitetsbehov

Barnehageområdet har pt en dekningsgrad på 91,5 %. Med en dekningsgrad på 93 vil det være behov for omtrent det samme antall plasser som i dag gjennom hele planperioden. Det er imidlertid flere familier som av ulike grunner velger å søke plass utenfor det området de bor. Endringer på dette området, f. eks som følge av nyetableringer andre steder, vil kunne få konsekvenser for kapasitetssituasjonen. Bedringen av kapasitetssituasjon i barnehageområde Dalen fra 2020, vil dermed kunne få betydning, jf. 6.8. Det legges imidlertid til grunn at situasjonen i barnehageområde Fetsund vest vil være preget av stabilitet med begrenset behov for endringer i planperioden. Barnehagene i området har ellers en hensiktsmessig lokalisering og er godt tilpasset behovene i planperioden.

6.7 Fetsund øst

Barnehageområdet omfatter en kommunal og to private barnehager, alle i samme sone.

6.7.1 Barnetallsutviklingen i området

6.7.2 Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov

Barnehageområde	Antall barn 1-5 år 31.12.19	Prognose 1-5 år 31.12.29	Antall barn i barnehage 2019-20	Kapasitet 2019-20	Kapasitetsbehov 2029-2030
Fetsund øst	210	286	234	241	266

Barnehage	Sone	Eierform	Ant.	Godkjent leke-	Kapasitets-	Kapasitet
-----------	------	----------	------	----------------	-------------	-----------

			avd./soner	og opph.areal	spenn	
Engebakken		Familiebarnehage			10	8
Ramstadskogen		Kommunal	3	509	96-127	90
Læringsverkstedet		Privat	8	757,2	142-189	143

6.7.3 Kommunale barnehager i området

Ramstadskogen barnehage sto ferdig i 2008 og er en sonebarnehage med 84 plasser. Barnehagen er i god stand og har gode utendørs muligheter med skogen som nærmeste nabo. 83 barn har plass i barnehagen 2019/2020.

6.7.4 Vurdering av kapasitetsbehov

Dekningsgraden i barnehageområdet ligger pt på 111,5 %. Det innebærer at barnehagene har kapasitet til å ta imot vesentlig flere barn enn det antall barn som er bosatt i området. Barn utenfor området har derfor blitt tildelt plass her som følge av mangel på plasser andre steder.

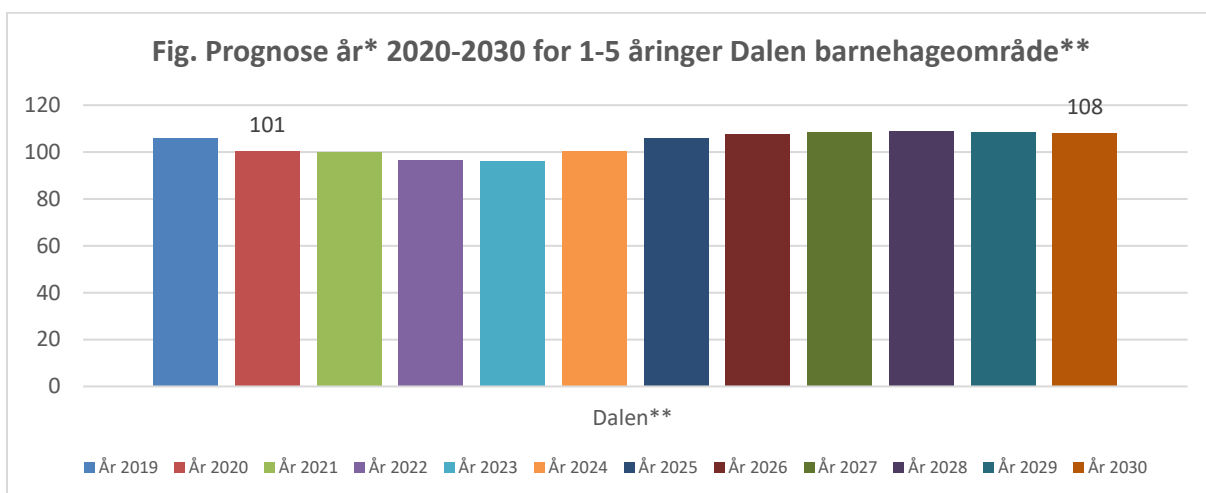
Fetsund øst vil ut fra prognosene få en økning i antall barn i alderen 1-5 år på over 36 % i planperioden. Det betyr at behovet for plasser også vil øke betydelig uavhengig av i hvilken grad dette barnehageområdet fortsatt vil trekke seg søkere bosatt utenfor området.

I vurderingen av kapasitetsbehovet er prognosene for antall bosatte i området lagt til grunn. Med dette utgangspunktet vil behovet være 266 plasser, dvs. noe over 30 flere plasser enn i dag. Med bakgrunn i dagens dekningsgrad kan det imidlertid være fornuftig å legge seg noe høyere. Utbyggingsbehovet vil likevel ikke være større enn at det kan dekkes ved utbygging av en eksisterende barnehage. I så måte vil Ramstadskogen barnehage være godt egnet. En utvidelse til ca. 150 plasser vil gi en dekningsgrad i området ved utløpet av planperioden på over 100, dvs. lavere enn i dag, men fortsatt godt over måltallet for kommunen som helhet. Nye Dalen barnehage og effekten av kommunesammenslåingen på søkemønsteret vil avgjøre hva som er riktig tidspunkt for å realisere en utbygging av Ramstadskogen.

6.8 Dalen

Barnehageområdet omfatter en kommunal barnehage.

6.8.1 Barnetallsutviklingen i området

*per 01.01

** Barnehageområdet består kun av en barnehagesone.

6.8.2 Oversikt over barnehagene, belegg, kapasitet og kapasitetsbehov

Barnehageområde	Antall barn 1-5 år 31.12.19	Prognose 1-5 år 31.12.29	Antall barn i barnehage 2019-20	Kapasitet 2019-20	Kapasitetsbehov 2029-2030
Dalen	101	108	32	43	100

Barnehage	Sone	Eierform	Ant. avd./soner	Godkjent leke- og opph.areal	Kapasitets-spenn	Kapasitet
*Nygård, avd. Nygårdsvn.		Kommunal	1	81	15-20	18
*Nygård, avd. Dalen		Kommunal	1	130	24-32	25

*Nye Dalen barnehage vil erstatte Nygård barnehage og ha kapasitet til 80 barn.

6.8.3 Kommunale barnehager i området

Nygård barnehage består av to avdelinger hvorav den ene holder til på Dalen skole og den andre i et eldre hus på Gan. 32 barn har plass i barnehagen 2019/2020. Ny barnehage med plass til 80 barn skal stå ferdig høsten 2020, med planlagt oppstart 01.10.20.

6.8.4 Vurdering av kapasitetsbehov

Antall plasser innenfor barnehageområdet i dag tilsvarer en dekningsgrad på ca. 32 prosent. Det betyr at et stort antall barn har plass i andre barnehageområder enn der de bor. Med nye Dalen barnehage vil dekningsgraden øke til 80. Dette vil bedre dekningsgraden vesentlig og gi flere mulighet til plass innenfor eget nærområde. Det antas likevel at enkelte familier vil finne det hensiktsmessig med plass andre steder av hensyn til arbeidsreise mv. Kapasiteten innenfor barnehageområdet vurderes derfor å være tilstrekkelig hele planperioden.

7 Alternative løsninger

Kommunens barnehageområder vil i ulik grad være berørt av endringer i de nærmeste årene. De løsningene som beskrives i kap. 8 vil dels ha sammenheng med opprettelsen av Lillestrøm kommune og dels pågående endringer knyttet til befolkningsutvikling og boligbygging i etablerte områder. Disse endringene vil påvirke kapasitetsbehovene i ulike deler av kommunen.

Under kap. 3, Viktige hensyn, gjennomgås hvilke faktorer som vil måtte vektlegges i vurderingen av mulige tiltak og løsningsalternativer. På noen områder kan det gis klare faglige råd, på andre områder vil bredere samfunnsmessige vurderinger være utslagsgivende for hvilke konklusjoner en kommer fram til.

Noen av barnehageområdene vil i liten grad være berørt av endringer i planperioden. Dette kan ha flere årsaker. De viktigste vil være at de påvirkes lite av kommunesammenslåingen og at den demografiske utviklingen er håndterbar og kapasitetsbehovene løst på en hensiktsmessig måte innenfor eksisterende struktur.

For andre barnehageområder stadfestes endringer vedtatt tidligere i Fet, Skedsmo eller Sørumsund med iverksetting etter 2020. Det er også eksempler på at det er gjort andre vurderinger av aktuelle strukturutfordringer enn hva som har vært tilfelle i de tidligere kommunene.

Barnehageområde Strømmen og Skjetten har vist seg å være særlig utfordrende. Dekningsgraden her er lav, og de planlagte prosjektene i området har en uavklart tidshorisont. Dette skyldes både reguleringsmessige forhold og avhengigheten av framdriften i de boligprosjekter de er en del av. Det vil derfor være grunner til å vurdere andre alternativer som kan gi større forutsigbarhet og større sannsynlighet for at de kan gjennomføres i takt med barnetallsutviklingen.

Det vil framgå av kap. 8 hva som vurderes som aktuelle løsningsalternativer innenfor hvert barnehageområde.

8 Tiltak innenfor barnehageområdene

8.1 Lillestrøm

Prognosene viser at antall barn i alderen 1-5 år i området vil øke med noe over 100 i løpet av planperioden. Med dagens dekningsgrad på over 94 % vil dermed også behovet for nye plasser ligge på ca. 100. Som vist i pkt. 6.1.4 er det den gode dekningsgraden i sone Kjeller som drar dekningsgraden i området som helhet opp. Det er imidlertid i sonene Volla, Vigernes og Kjellervolla veksten vil komme, og her er dekningsgraden vesentlig lavere. Med nye Volla barnehage blir denne delen av området tilført over 50 nye plasser, men dekningsgraden i disse tre sonene vil fortsatt være lav. Det vurderes derfor som riktig å øke kapasiteten ytterligere her tilsvarende en åtte-avdelingsbarnehage i sone Vigernes og da i tilknytning til utbyggingen av prosjektet Kvarteret/Nesgata 19 ved Norges Varemesse. Dette bør ha høy prioritet, og det legges til grunn at en barnehage her bør stå klar til barnehageåret 2023/24 eller tidligere.

For å møte fremtidige behov for barnehageplasser vil område SF3 (Obs-tomta) og nærliggende områder i Depotgata ha en hensiktsmessig lokalisering, og det bør her avsettes tilstrekkelig areal til en åtte-avdelings barnehage, dvs. 6-8 mål, for å møte eventuelle behov i slutten av planperioden eller etter denne.

Tilsvarende bør det i forbindelse med områdereguleringsplanen for Lillestrøm nord og i arbeidet med flyplassområdet også vurderes avsatt areal til barnehage.

8.2 Skedsmokorset, Frogner og Leirsund

Antall barn i området som helhet vil holde seg relativt stabilt, tross en relativt sterk vekst i sone Frogner. Gjennom å ta i bruk ledig kapasitet, vil det ikke være behov for kapasitetsutvidelser i planperioden. To av de kommunale barnehagene, Korshagen og Åsenhagen, er i dårlig forfatning og bør som ledd i en omstrukturering av tilbudet erstattes av et nytt bygg. De to barnehagene har til sammen ca. 125 plasser, et antall som gir grunnlag for etablering av én åtte-avdelings barnehage. I arbeidet med områdereguleringsplanen for Skedsmokorset øst er det vurdert å avsette av areal til barnehage på Husebyjordet, noe som ville ha vært en gunstig lokalisering med nærhet både til kollektivknutepunkt og områder med

konsentrert bosetting. Det er imidlertid konkurrerende formål og en støyproblematikk i området som gjør dette alternativet mindre aktuelt. I planene for etablering av et nytt idrettsanlegg på Fribergjordet åpnes det også for etablering av barnehage, og det er avsatt 14 mål til dette. Beliggenheten er imidlertid mindre gunstig med tanke på adkomstforhold og avstand til kollektivknutepunkt.

Med de begrensningene som er nevnt synes det beste alternativet å være å søke å innpasse en barnehage innenfor Skedsmo stadions nåværende areal, fortrinnsvis så nær korset/krysningspunktet mellom Gml. Trondheimsvei og Skedsmo kirkevei, som mulig. I likhet med arealet på Fribergjordet bør det her legges til rette for kapasitetsutvidelser utover åtte avdelinger for å møte fremtidige behov.

I sone Frogner bør det på samme måte tilrettelegges for etablering av en barnehage på Hvalsjordet innenfor regulert areal på 6 daa. Størrelse vil avhenge av behovene, men arealet er tilstrekkelig til en barnehage med inntil åtte avdelinger.

Det er i skolebehovsplanen lagt til grunn at en fremtidig utbygging av Vardåsen skole er forenlig med fortsatt drift av barnehagen i samme bygg. Vurderingen av kapasitetsbehovene hviler på denne forutsetningen.

8.3 Sørumsand og Sørumsand

Med en sterk vekst i sone Sørumsand og stabile barnetall i sone Sørumsand vil området som helhet ha behov for kapasitetsutvidelser i planperioden. Veksten og merbehovet vil først og fremst komme fra 2024 og ut planperioden og vil særlig være en følge av utbyggingen av Orderudjordet og Fossumjordet. Det er regulert tomt for ny barnehage på Fossumjordet, og arealet tilsier etablering av en åtte-avdelings barnehage som tilsvarer ca. 130 barnehageplasser. En høyere etterspørsel etter plasser i sone Sørumsand, som kan bli resultatet dersom flere søker plass i sentrumsområdene, vil kunne dekkes gjennom utvidelser av eksisterende barnehager, primært Sennerud. Det foreligger her forslag om etablering av 42-54 nye plasser. En kan også se for seg at begge prosjektene, dvs. Fossumjordet og Sennerud, realiseres samtidig, men da på en slik måte at de samlet dekker behovet for plasser.

8.4 Blaker

Antall barn i området vil ifølge prognosene gå ned med i underkant av 20 % i løpet av planperioden. Det vil derfor kunne bli behov for å ta kapasiteten noe ned selv om bruken av barnehage skulle øke lokalt i området. Utover dette vil det ikke være behov for tiltak.

8.5 Strømmen og Skjetten

Tross høy dekningsgrad i sone Gjellerås, er dekningsgraden i barnehageområdet lav. Dette skyldes den meget lave dekningen i sonene Strømmen og Skjetten, noe som gjør situasjonen i planperioden utfordrende fordi det i de samme områdene er prognostisert sterk vekst. Om en legger en dekningsgrad på 93 til grunn, vil det måtte etableres ca. 275 nye barnehageplasser i planperioden. Veksten vil imidlertid først komme fra 2025, noe som skaper usikkerhet om prioriteringene siden disse vil bygge på realiseringstakten for nye boligprosjekter. Behovet for å øke dekningsgraden vil uansett være til stede.

Det er pekt på at flere av de planlagte prosjektene i Strømmen har en uavklart tidshorisont. I påvente av en avklaring, og i en situasjon der det er behov for å øke dekningsgraden, vil det midlertidig kunne opprettes flere plasser gjennom videreføring av paviljongbarnehagen som skal fungere som erstatningslokaler for Sagelva barnehage mens denne nybygges. Nye Sagelva skal stå klar høsten 2021. Samme høst vil man derfor midlertidig kunne øke kapasiteten i området med over 160 plasser. Her vil man også kunne etablere en permanent barnehage når behovet tilsier det.

En permanent løsning på kapasitetsbehovene vil forutsette at flere av løsningsalternativene beskrevet i pkt. 6.5.4 realiseres, dvs. tennisbanen på Strømmen, Strømmen verksted, Skjærvaveien 22-38, Strømmen stadion og Strandveien. Samlet bør det her legges til rette for at ca. 275 nye plasser kan realiseres i perioden 2023-2027. Prioriteringsrekkefølgen vil avhenge av hva som er realistisk framdrift for det enkelte prosjekt. Dette vil man derfor måtte komme tilbake til i arbeidet med årsbudsjett/økonomiplan og ved rullering av foreliggende plan.

Uavhengig av dette vil det være behov for å erstatte Breidablikk og Uglebakken med en ny barnehage på regulert tomt på Tømteveien/Melbyjordet, jf. pkt. 6.5.4.

8.6 Fetsund vest

Barnetallet vil holde seg stabilt, og det vil ikke være behov for nye barnehageplasser i planperioden ut fra måltallet for dekningsgrad på 93 %. Barnehagestrukturen i området er hensiktsmessig, og kapasitetsbehovet vil være dekket av eksisterende barnehager.

8.7 Fetsund øst

Kapasitetsbehovet i planperioden foreslås dekket gjennom en utvidelse av Ramstadskogen barnehage med inntil 65 plasser. Barnehagens beliggenhet er gunstig og godt tilpasset det utbyggingsmønster man vil ha i området i planperioden. Volum og realiseringstidspunkt vil avhenge av den faktiske utvikling av barnetallene de første tre-fire årene i planperioden, men det legges her til grunn at utbyggingen bør slutføres før oppstart av barnehageåret 2024/2025.

8.8 Dalen

Etter ferdigstilling av nye Dalen barnehage høsten 2020 er situasjonen i dette barnehageområdet slik at det sannsynligvis ikke vil være behov for ytterligere kapasitetsutvidelser i planperioden. Endringer i søkemønsteret og en høyere vekst i barnetallene enn prognosene tilsier vil kunne endre bildet, men det vurderes som lite sannsynlig. Det er også usikkert hvilke konsekvenser kapasitetsutvidelsen i dette området vil ha for søkningen i andre barnehageområder, i hovedsak Fetsund øst og Fetsund vest.

9 Tilbudet til barn med særlige behov

Som en del av forberedelsene til kommunesammenslåingen ble det høsten 2018 innenfor tjenesteområdet Oppvekst nedsatt en arbeidsgruppe til å vurdere organiseringen av det spesialpedagogiske tilbudet for førskolebarn i Lillestrøm kommune.

Arbeidsgruppen avga sin tilråding våren 2019, og vurderingene i det følgende bygger i stor

grad på arbeidsgruppens konklusjoner.

Alle barn under opplæringspliktig alder med særlig behov for spesialpedagogisk hjelp, har rett til slik hjelp. Kommunen har også ansvar for å tilrettelegge barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne, og barnehagetilbudet skal tilpasses det enkelte barn uavhengig av funksjonsnivå.

Andelen barn med behov for særskilt tilrettelegging er økende, og de aller fleste barna med særskilte behov går i ordinære barnehager. Dette stiller store krav til barnehagene, og det er viktig å sikre høy kompetanse til å møte barn med utfordringer innenfor språk/kommunikasjon, atferd, regulering og barn med autisme eller utviklingshemming. Til tross for at normalbarnehagen har god kompetanse og er godt forberedt på å møte variasjonen i forutsetninger i barnegruppa, vil det innenfor disse gruppene være barn som trenger et annet og mer spesialisert tilbud enn det som er mulig å gi i normalbarnehagen.

Normalt vil det være to hovedstrategier i organiseringen av tilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne. Den ene er å bygge spisskompetanse i noen barnehager i kommunen, mens den andre vil ta utgangspunkt i at kompetansen følger barnet. Ofte vil det imidlertid være slik at nedsatt funksjonsevne eller særlig behov hos barnet avdekkes etter at det har blitt tatt opp i barnehagen.

I tråd med anbefalingene til arbeidsgruppen nevnt innledningsvis, legges det her til grunn at barnehagetilbudet i Lillestrøm kommune bør organiseres i tre nivåer. Ut fra det inkluderingsprinsipp kommunen vektlegger vil tilbudet til den alt overveiende del av barna gis på nivå 1, dvs. i ordinære barnehager.

Nivå 2 vil innebære et tilrettelagt tilbud i forsterket avdeling. En forsterket avdeling vil være særskilt tilrettelagt fysisk og styrket faglig og bemanningsmessig, og det vil være behov for 10-12 slik avdelinger.

Nivå 3 vil være et tilbud til barn med ekstra store hjelpebehov og med mulighet for større grad av skjerming og høyt spesialisert kompetanse blant de ansatte. Det vil være behov for to slike avdelinger i Lillestrøm kommune.

Både de forsterkede avdelingene og de høyt spesialiserte avdelingene vil være organisert og lokalisert som en del av det ordinære barnehagetilbudet. De barna som har et slikt tilbud vil kunne inkluderes i barnegruppa sammen med jevnaldrende barn og samtidig ha et kompetent fagmiljø og ekstra ressurser tilgjengelig.

Som det fremgår av pkt. 4.1 er sju kommunale barnehager ressursbarnehager innenfor området spesialpedagogisk hjelp, fem av disse har forsterkede avdelinger. Spesialpedagogene i ressursbarnehagene bistår også med spesialpedagogisk hjelp i hjemmet og i de øvrige barnehagene i kommunen. Ved etablering av nye Sagelva barnehage høsten 2021 kommer ytterligere en forsterket avdeling.

Gjennom den organisering som er beskrevet vil man langt på vei kunne tilby også de barn som trenger det et forsterket tilbud desentralt i kommunen og ikke for langt fra hjemmet. Foreldre med barn med særlige behov vil likevel ha noe mindre frihet i valg av barnehage

enn andre, men i alminnelighet vil høy kompetanse og bedre tilrettelegging veie tungt og være utslagsgivende for foreldrene. For barn med behov for et tilbud på nivå 3 vil hensynet til spesialisert kompetanse være det alt overveiende hensyn og av større betydning enn å få tilbudet i nærmiljøet.

Tilbudet på nivå 2, dvs. de forsterkede avdelingene, har en god spredning i kommunen, og ved en gradvis utvidelse av tilbudet til 10-12 avdelinger, bør det påses at hensynet til geografisk spredning er ivaretatt.

Det er i dag to spesialavdelinger med tilbud på nivå 3, den ene i Strømmen barnehage på Strømmen og den andre i Nordli barnehage ved Lørenfallet. Tilbudet har dermed en god geografisk spredning og vil møte behovene i planperioden.

I oversikten over kommunens barnehagetilbud i pkt. 4.1 vises det til vedtaket om å bygge opp et tilbud til barn med hørselsvansker/rett på tegnspråkopplæring ved Volla barnehage. Det vil bli organisert som en forsterket avdeling særskilt tilrettelagt med et tegnspråkmiljø hvor både døve barn, barn med døve søsken eller døve foreldre kan få et tilbud. Dette vil sammen med tilbudet til barn i barneskolealder på Kjellervolla og i ungdomsskolealder på Sophie Radich være en del av et sammenhengende tilbud til denne gruppen barn gjennom hele barnehage- og grunnopplæringsløpet. Tanken er at man ved en helhetlig organisering, faglig og geografisk, legger grunnlaget for et solid fagmiljø til beste for en gruppe barn som tidligere i stor grad har måttet reise ut av kommunen.

Når det gjelder minoritetsspråklige barn, også kort omtalt under pkt. 4.1, ser man god effekt av dette språkarbeidet, og det kan se ut til at det blir henvist færre barn til pedagogisk-psykologisk tjeneste med vansker knyttet til språk fra barnehager med språkpedagog. Språkpedagogene viderefører sin kompetanse til resten av personalet i barnehagen og bidrar slik til et utviklingsfremmende språkmiljø. Tilbudet vurderes som svært viktig i et integreringsperspektiv.

Alle de 13 barnehagene lå i Skedsmo, og det vil være behov for å gjøre en ny vurdering av fordelingen av tilgjengelige stillingsressurser slik at det kan gis et likeverdig tilbud i Lillestrøm kommune. For å unngå en nedbygging der behovet er størst, vil det være behov for å styrke dette tilbudet faglig og ressursmessig.

10 Økonomiske konsekvenser

I tabellen nedenfor sammenstilles løsningsalternativene for hvert barnehageområde slik de er vist i kap. 8. Noen av prosjektene er vedtatt og/eller under gjennomføring. Her er det tidspunkt for ferdigstilling som er lagt inn i tabellen. For øvrige prosjekter er det tidspunktet for når behovet inntreffer som er lagt til grunn, gitt at det aktuelle prosjekt inngår i et gjennomførbart løsningsalternativ.

For prosjekter som er vedtatt og/eller påbegynt legges budsjettert kostnad til grunn. I beregningen av nybyggkostnader for fremtidige prosjekter brukes erfaringstall og en kostnad per m² på 40.000 kroner. For øvrig vil det være avgjørende for den økonomiske forutsigbarheten at det utvikles et retningsgivende rom-, funksjons- og arealprogram for

kommunale barnehager i Lillestrøm kommune. Et slikt program vil sette rammer og vise hvilke grunnleggende egenskaper ved bygget som bør være til stede for på en best mulig måte å sikre et kvalitativt godt tilbud og en areal- og kostnadseffektiv drift. Programmet vil dermed være et viktig verktøy både ved planlegging av nye barnehageanlegg og i rehabiliterings- og ombyggingsprosjekter. Barnehagens oppgaver, innhold og arbeidsformer er imidlertid i stadig utvikling, og et slikt verktøy vil derfor være gjenstand for revisjon når behovet tilsier det.

For barnehager som bygges og drives i privat regi utløses et årlig kapitaltilskudd fra kommunen som for årene 2018-2020 utgjør 23.944 kroner per plass. De samlede økonomiske effektene vil dermed variere avhengig av hvilken eierstruktur man legger til grunn, jf. pkt. 3.6.2 og 4.3.

I tabellen nedenfor er investeringskostnad tatt med for de prosjekter som allerede er vedtatt realisert i kommunal regi eller hvor dette anbefales med bakgrunn i de premisser og vurderinger som er vektlagt i pkt. 4.3. Der det står åpent, vil avklaring om, når og på hvilken måte prosjektet skal realiseres, måtte skje på et senere tidspunkt. Usikkerheten om barnetallsutviklingen vil øke utover i planperioden, og det vil ved fremtidige rullinger av planen måtte skje justeringer med bakgrunn i den utvikling som faktisk har funnet sted.

Barnehageområde	Barnehage/ lokalisering	Prosjekt/tiltak	Investerings - kostnad (i 1000 kr)	Ferdig- stillelse/ Behov inntreer	Antall nye plasser
Lillestrøm	Volla	Nybygging	125.000	2021	53*
	Nesgata 19/ «Kvarteret»	Nybygging	Privat	2023	100-130
	SF3/Depot- gata	Nybygging		2027-	
	Lillestrøm nord	Nybygging		2027-	
	Flyplass- området	Nybygging		2029-	
Skedsmokorset, Frogner og Leirsund	Åsenhagen	Nedlegging		2025	
	Korshagen	Nedlegging		2025	
	Skedsmo stadion	Nybygging	80.000	2025	0
	Hvalsjordet	Nybygging	Privat	2027-	
Sørum og Sørumsand	Fossum- jordet	Nybygging	Privat	2024	100-130
	Sennerud	Utbygging	Privat	2024	44-58
Blaker	Ingen endringer				
Strømmen og Skjetten	Sagelva	Nybygging	125.000	2021	14*
	Tennisbanen	Nybygging	60.000- 80.000	2024	80-130

	Strømmen verksted	Nybygging		2024-	50-70
	Strømmen stadion	Nybygging	80.000	2024-	100-130
	Melbyjordet	Nybygging	80.000-100.000	2025	0-20**
	Breidablikk	Nedlegging		2025	
	Uglebakken	Nedlegging		2025	
	Skjærva	Nybygging		2025-	70-100
	Strandveien	Nybygging		2027-	
Fetsund vest	Ingen endringer				
Fetsund øst	Ramstad-skogen	Utbygging	35.000	2024	65
Dalen***	Dalen	Nybygging	68.000	2020	48
Dalen	Nygård	Nedlegging		2020	

*Netto-effekt antall nye plasser. Kapasitetsutvidelse er forskuttet gjennom bruk av paviljonger.

**Netto-effekt etter at bortfall av plasser på Uglebakken og Breidablikk er fratrukket.

*** Netto-effekt etter bortfall av plasser ved Nygård barnehage.

Det er i tabellen vist nedlegging av 5 eksisterende kommunale barnehager. En av disse, Nygård barnehage, er allerede vedtatt nedlagt og blir erstattet av nye Dalen barnehage som åpner høsten 2020. De fire øvrige, Åsenhagen, Korshagen, Uglebakken og Breidablikk, er alle i svært dårlig bygningsmessig forfatning og foreslås erstattet av to nye kommunale barnehager.

Som vist i pkt. 3.6.1 er kostnadene per plass høyere i små barnehager enn i store, og de fire nevnte barnehagene har til sammen ca. 250 plasser. Fordeles disse på to i stedet for på fire barnehager vil i utgangspunktet kostnadene gå ned. Brutto kostnad per barn i kommunale barnehager ligger på noe over 200.000 kr. Med en reduksjon i snittkostnaden på 5 prosent vil samlet årlig besparelse kunne utgjøre ca. 2,5 mill. kr, noe som må anses realistisk. Før det er lagt mer konkrete rammer for driften, er det imidlertid vanskelig å være mer presis i estimatene.

11 Forslag, tiltak innenfor barnehageområdene

11.1 Bakgrunn for løsningsforslagene

I kap. 8 er kapasitetssituasjonen og kapasitetsbehovene i planperioden i hvert barnehageområde sammenfattet. Det fremgår at dekningsgraden varierer relativt mye fra sone til sone, og til dels mellom områdene, og at brukerbehovene og foreldrenes preferanser også er forskjellige. Konkret gjelder dette i hvilken grad det er ønskelig å få barnehageplass i nærmiljøet i kort avstand til hjemmet. For de fleste er dette noe som vektlegges, men vi ser at for mange er andre hensyn viktigere, f. eks. en hensiktsmessig plassering nær foreldrenes arbeidsplass, noe som kan gjøre arbeidsreisen enklere.

Løsningsforslagene er innrettet i den hensikt å sikre en tilfredsstillende dekningsgrad i hvert barnehageområde, men samtidig åpne for en høyere dekningsgrad i soner/områder som har stor søkning og ligger nær kollektivknutepunkter. Dette vil bety at 93 % ikke bør være et måltall for alle områdene/sonene. I noen soner kan det være riktig, som i dag å legge seg over 100, mens det for andre vil være tilstrekkelig med en dekningsgrad på 80.

Der det har vært nedgang i barnetallene og der det over tid har utviklet seg en ubalanse mellom barnetallsutviklingen og barnehagekapasiteten, kan det bli nødvendig å ta kapasiteten ned. Hvor og i hvilket omfang vil måtte bero på en konkret vurdering av situasjonen i det enkelte område basert på utviklingen utover i planperioden.

Det er i pkt. 4.3 bl.a. pekt på at eierstrukturen i hvert barnehageområde som hovedregel bør avspeile strukturen i kommunen som helhet og at dagens fordeling er hensiktsmessig. Andre hensyn, herunder økonomiske, vil også inngå i vurderingen.

Avklaring om eierskap, dvs. om nyetablering bør skje i kommunal eller privat regi, kan skje som ledd i vurdering, planlegging og gjennomføring av det enkelte prosjekt, eller det kan avklares på forhånd og innarbeides i barnehagebehovsplanen. For å skape nødvendig forutsigbarhet har en valgt det siste, dvs. å ta dette inn i planen der dette er naturlig ut fra de hensyn som er beskrevet i pkt. 4.3.

Det foreslås følgende for barnehageområdene:

11.2 Lillestrøm

Volla barnehage bygges ut med en kapasitet på 183 plasser i tråd med vedtatte planer og med ferdigstillelse høsten 2021.

Det etableres en ny åtte-avdelings barnehage i privat regi i tilknytning til utbyggingen av Nesgata 19/«Kvarteret» ved Norges Varemesse med ferdigstillelse til 2023/2024.

For å dekke kapasitetsbehov i siste del av planperioden og etter denne, avsettes det areal til barnehage sentralt i sone Volla i forbindelse med reguleringen av SF3 (Obs-tomta) eller Depotgata.

For ytterligere å sikre fremtidige arealbehov, vurderes det avsatt areal til barnehage i sone Kjellervolla i forbindelse med områdereguleringen av Lillestrøm nord og innenfor flyplassområdet.

11.3 Skedsmokorset, Frogner og Leirsund

Det etableres en ny åtte-avdelings kommunal barnehage sentralt på Skedsmokorset, fortrinnsvis i tilknytning til nåværende Skedsmo stadion med ferdigstillelse i 2025.

Barnehagen erstatter Åsenhagen og Korshagen barnehager.

Åsenhagen barnehage nedlegges i 2025.

Korshagen barnehage nedlegges i 2025.

Kapasitetsbehov utover planperioden eller ved en høyere vekst enn prognostisert ivaretas gjennom etablering av en ny privat barnehage på Hvalsjordet, Frogner, og utvidelse av ny kommunal barnehage sentralt på Skedsmokorset.

11.4 Sørumsand og Sørumsand

Kapasitetsbehovet dekkes ved bygging av en ny privat barnehage på Fossumjordet og utvidelse av Sennerud barnehage.

Samlet utbyggingsvolum tilpasses den faktiske utviklingen i barnetallene i perioden, men det legges til grunn at utbyggingen ferdigstilles til barnehageåret 2024/2025.

11.5 Blaker

Kapasitetsbehovet vil være dekket av eksisterende barnehager, og det legges ikke opp til endringer i planperioden.

11.6 Strømmen og Skjetten

Sagelva barnehage bygges ut med en tilleggskapasitet på 80 plasser i tråd med vedtatte planer og med ferdigstilling høsten 2021.

Den midlertidige paviljongbarnehagen ved Strømmen stadion opprettholdes etter at nye Sagelva barnehage er ferdigstilt.

Det avsettes areal til en åtte-avdelings kommunal barnehage i tilknytning til reguleringen av tennisbanene på Strømmen. Barnehagen etableres i kommunal regi og ferdigstilles i 2024.

Det etableres en ny åtte-avdelings barnehage i kommunal regi på Melbyjordet/Tømteveien med ferdigstilling i 2025. Barnehagen erstatter Breidablikk og Uglebakken barnehager.

Breidablikk barnehage nedlegges i 2025.

Uglebakken barnehage nedlegges i 2025.

Det avsettes areal til en fem-avdelings barnehage i forbindelse med reguleringen av Skjærvaområdet/Skjærvaveien 22-38. Barnehagen etableres etter 2024.

Det etableres en ny barnehage på Strømmen verksted i privat regi.

Det etableres en permanent åtte-avdelings barnehage i kommunal regi på Strømmen stadion etter 2024.

For å dekke kapasitetsbehov i siste del av planperioden og etter denne, avsettes det areal til barnehage i forbindelse med utbyggingen av Strandveien.

11.7 Fetsund vest

Kapasitetsbehovet vil være dekket av eksisterende barnehager, og det legges ikke opp til endringer i planperioden.

11.8 Fetsund øst

Ramstadskogen barnehage bygges ut med en tilleggskapasitet på 65 plasser med ferdigstillelse i 2024.

11.9 Dalen

Dalen barnehage bygges ut med en kapasitet på 80 plasser i tråd med vedtatte planer og med ferdigstillelse høsten 2020.

11.10 Sammenstilling og tidsplan, foreslåtte tiltak

Tabellen nedenfor sammenfatter løsningsforslagene i pkt. 11.2-11.9 med tilhørende forventet investeringskostnad for de barnehager som foreslås etablert i kommunens egen regi. Der kapasitetsutvidelser skjer gjennom utbygging av eksisterende barnehager vil finansieringsansvaret være gitt ut fra eierskap. Dette gjelder for eksempel barnehagene Ramstadskogen og Sennerud, hvor den ene er kommunal og den andre privat. I andre tilfeller er det allerede gjort beslutninger som vil være styrende for hvem som skal stå for utbygging og drift. Der dette pt. er uavklart, er det ikke markert noe for finansieringskostnad eller eierskap i tabellen nedenfor.

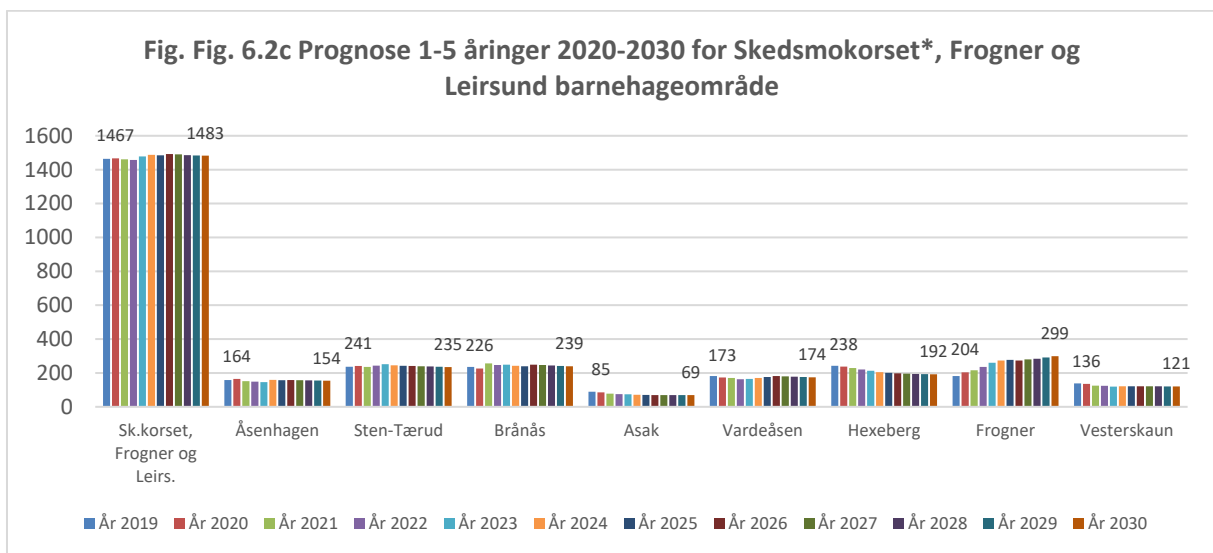
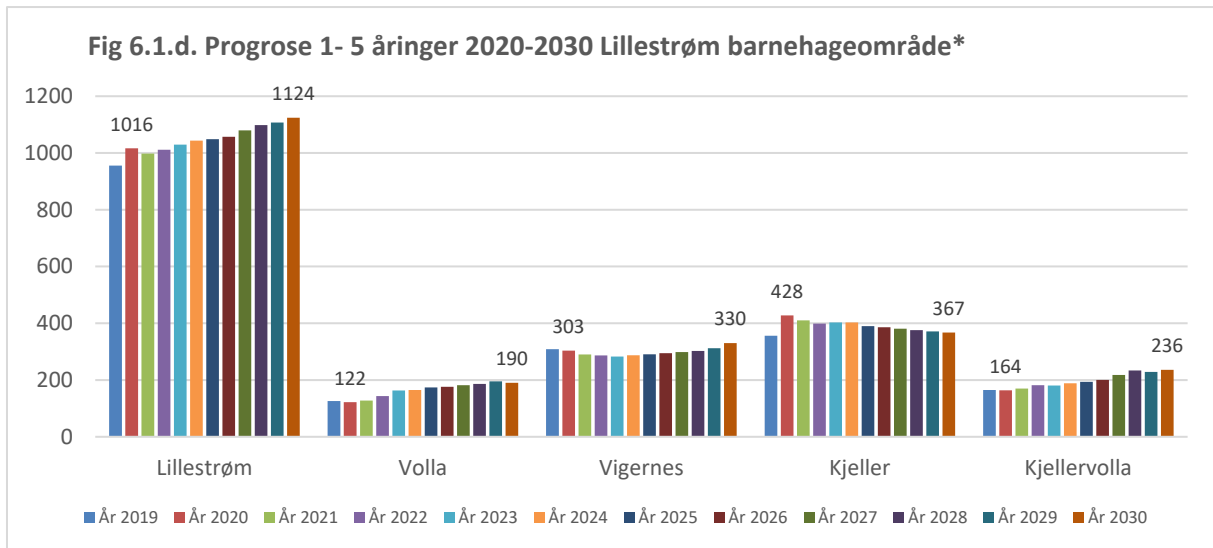
Noen av de kommunale prosjektene er vedtatt og under gjennomføring, og her er det faktisk prosjektkostnad som er lagt inn. For andre nyttes erfaringstall eller nøkkeltall basert på beregnet areal for den aktuelle barnehagetype.

Usikkerheten om faktiske kapasitetsbehov vil øke utover i perioden. Hvorvidt det vil være behov for å gjennomføre alle prosjektene, vil være en del av vurderingen ved fremtidige rullinger av planen.

Tiltak	Behov inntretr/ønsket ferdigstillelse, år	Investeringskostnad (i 1000 kr)
Dalen barnehage	2020	68.000
Volla barnehage	2021	125.000
Sagelva barnehage	2021	125.000
Strømmen stadion (oppretholde midlertidig paviljongbarnehage)	2021-2024	
Nesgata 19/«Kvarteret»	2023	privat
Strømmen verksted	2023	privat
Tennisbanen, Strømmen	2024	80.000
Fossumjordet	2024	privat
Sennerud	2024	privat
Ramstadskogen	2024	35.000
Skjærva	2024-	privat
Strømmen stadion	2024-	80.000
Melbyjordet/Tømteveien	2025	125.000
Skedsmokorset	2025	80.000
Strandveien	2027-	privat
Hvalsjordet	2027-	privat
SF3 (Obs-tomta), Depotgata	2027-	
Lillestrøm nord	2027-	
Flyplassområdet	2029-	
Sum		718.000

12 Vedlegg

Grunnkretsene 414 og 419 ligger i grenseområdet mellom barnehageområde Lillestrøm og barnehageområde Skedsmokorset, Frogner og Leirsund. I tabellene nedenfor er disse kretsene tatt ut av barnehageområde Lillestrøm, sone Kjeller, da mange barn fra Skedsmokorset, dvs. primært sone Sten-Tærud har barnehageplass her. Tabellene vil derfor vise konsekvensene av dette for barnetallene i områdene, jf. tabellene under pkt. 6.1.1 og 6.2.1.

**Per 01.01 ** grunnkrets 414 og 419 er tatt ut av Lillestrøm barnehageområde og Kjeller barnehagesone.

Fig. 6.2b Prognose 0 åringer år 2020 - 2030 for Skedsmokorset, Frogner og Leirsund barnehageområde

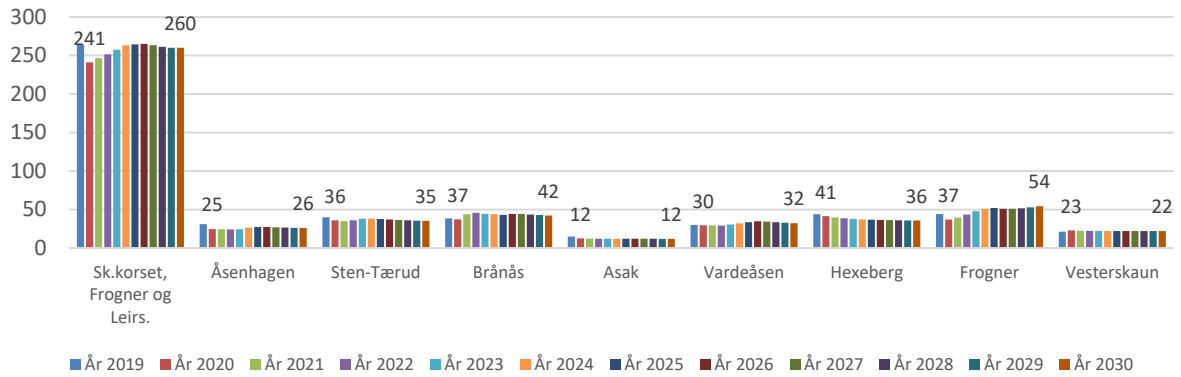

Fig. Prognose 0 åringer år 2020 -2030 for Lillestrøm* barnehageområde

